

ע"פ 11251/11/17 - יוסף אבו מוסא,,סמי אלטורי,זוהר אבו מוך נגד מדינת ישראל,יצחק שדמי

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 11251-11-17 אבו מוסא נ' מדינת ישראל 12 אפריל 2018
ע"פ 63105-10-17 אלטורי נ' מדינת ישראל
ע"פ 25025-11-17 אבו מוך נ' מדינת ישראל

בפני הרכב כב' השופטים:
י. גריל, שופט בכיר [אב"ד]
א. אלון, שופטת
ש. שטמר, שופטת עמיתה

המערערים:

1. יוסף אבו מוסא,
ע"י ב"כ עו"ד סוף ותד
2. סמי אלטורי
ע"י ב"כ עו"ד יניב שגב
3. זוהר אבו מוך
ע"י ב"כ עו"ד אביתר גולני

נגד

המשיבים:

1. מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)
2. ע"י ב"כ עו"ד גב' מאיה הרטמן
יצחק שדמי

פסק דין

א. בפנינו שלושה ערעורים שהדיון בהם אוחד על גזר דינו של בית משפט השלום בחדרה (כב' השופט א. קפלן) בת"פ 29284-12-14 לפיו נדון יוסף אבו מוסא, יליד 1967 (המערער בע"פ 11251-11-17) ל-18 חודשי מאסר בפועל.

סמי אלטורי, יליד 1974 (המערער בע"פ 63105-11-17) וזוהר אבו מוך, יליד 1977 (המערער בע"פ 25025-11-17) נדונו כל אחד מהם ל-12 חודשי מאסר בפועל.

בנוסף, נדון כל אחד ואחד משלושת המערערים ל-6 חודשי מאסר על תנאי ולתשלום פיצוי למתלונן בסך 50,000 ₪ עד תאריך 1/1/18.

ב. הנסיבות הצריכות לעניין הן בתמצית אלה:

ביום 14.12.14, הגישה המדינה כנגד שלושת המערערים כתב אישום בו נטען, שבתאריך שאינו ידוע למדינה, הסיגו שלושת המערערים גבול בכך שפתחו, באופן שאינו ידוע למדינה, את דלת המחסן לציווד כימי, השייך למתלונן יצחק שדמי, המצוי בקיבוץ להבות חביבה ונכנסו אליו.

בתאריכים 23.6.13, 25.6.13, 26.6.13, 27.6.13 ו- 28.6.13 גנבו המערערים מן המחסן הנ"ל את 23 הפריטים הבאים:

- (1) מחליפי חום טיטניום 200 מ"ר כ"א, צינורות.
- (2) מחליפי חום טיטניום 150 מ"ר כ"א, צינורות.
- (3) מחליפי חום נירוסטה 316, 300 מ"ר כ"א, צינורות.
- (4) נפת קרוש רטובה 316.
- (5) צנטריפוגות שרפלט קוטר 1,200 מ"מ עם סל בנוסף 316.
- (6) חלזונות נירוסטה 316 עם מנוע וגיר.
- (7) חילזון הייסטלויד אורך 4 מטר עם משפך הזנה.
- (8) סיפטר - מערביל מסנן אבקות תוף עגול נירוסטה 316.
- (9) מערביל מנגב נירוסטה 4 קוב' דופן כפולה.
- (10) מפריד אבקות אל פינה 316.
- (11) מתקן מצע מרחף.
- (12) מטחנת פינים תוצרת אל פינה.
- (13) משאבות נירוסטה 316 "ורניגבון".
- (14) מערביל חותך דופן כפולה 600 ליטר.
- (15) מערביל טוחן לפסטה.
- (16) נפה אלגייר 316.

(17) שובר גושים תוצרת ארה"ב 316.

(18) בלוני חמצן + גז.

(19) מפריד אבק נרות - מייבש מצב מרחף.

(20) מסנן רוטט 7.5 מ"ר.

(21) מחליף חום צינורות 500 מ"ר 316.

(22) מכלים 3/4 קוב' 316 - מכלי לחץ.

(23) גיר עם מנוע תוצרת אקאטו של מיכל 16 קוב' בוחש.

ג. נטען בכתב האישום, שהמערערים העמיסו את הרכוש הנ"ל על משאית שהובילה עבורם את הרכוש אל מחוץ לקיבוץ ללא הסכמת הבעלים, ובלי תביעת זכות בתום לב, כשהם מתכוונים בשעת הנטילה לשלול את הרכוש מבעליו שלילת קבע, בצוותא חדא, כשאין נפקא מינה האם כל המעשים נעשו ביחד, או אם נעשו מקצתם בידי אחד ומקצתם בידי אחר.

שווי הגניבה, לפי הנטען בכתב האישום, שני מיליון ₪.

כתב האישום ייחס לשלושת המערערים עבירה של גניבה לפי סעיף 384 של חוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**החוק**") + סעיף 29(א) של החוק, וכן הסגת גבול פלילית, לפי סעיף 447(א) של החוק + סעיף 29(א) של החוק.

ד. בפני בית משפט קמא לא הכחישו המערערים שנכנסו למחסן במועדים הרלוונטיים ולקחו משם את אשר לקחו, אך לטענתם פעלו באופן חוקי, זאת לאחר שהתקשרו עם אחד בשם עופר סויסה, שטען בפניהם, שברשותו פסולת ברזל, והוא מכר להם בסכום של 6,500 ₪ את אשר לקחו. המערערים ערכו עמו, לטענתם, הסכם בכתב (נ/7), נכנסו למחסן, העמיסו גרוטאות מתכת שהיו מסומנות מראש ואותן מכרו לעד תביעה 14 - בעל מגרש גרוטאות. לחלופין טענו, שאף אם לא היו בני רשות, הרי הם האמינו שהם בני רשות, ולכן לא עברו על החוק.

עוד טענו המערערים, שהם חולקים על השווי הנטען של הרכוש וטוענים שזה לא הוכח.

ה. לאחר שנשמעו הראיות, ניתנה ביום 12.7.17 הכרעת הדין של בית משפט קמא אשר דחה מכל וכל את גרסת המערערים כבלתי מהימנה וקבע כי "**ההסכם**" עליו התבססו המערערים בהגנתם, היה הסכם פיקטיבי, וכי אותו עופר סויסה לא היה ולא נברא.

בית משפט קמא קבע, שהמערערים לא היו תמימים אלא זממו לבצע עבירה, תוך תכנון הצגתם כרוכשים תמימים למקרה וייתפסו ולכן הכינו הסכם פיקטיבי עם מוכר פיקטיבי, ואף ריססו את המכונות בספריי צבע כ"פסולות".

בית משפט קמא הוסיף וקבע, שגרסת המערערים בדיונית והזויה **ואין** היא בבחינת תרחיש סביר שיכול להקים ספק. לפיכך הרשיע בית משפט קמא את המערערים בעבירות שיוחסו להם בכתב האישום.

1. בישיבת הטיעונים לעונש (19.9.17) נשמעה עדות המתלונן, יצחק שדמי (שגם הגיש הצהרת נפגע) ובמהלך עדותו הגיש אישור של רואת החשבון של החברה (ת/1) ואת הערכת השמאי ברנפלד לעניין פירוט הציוד ושווי (ת/2).

בטיעוניה לעונש הדגישה ב"כ המדינה את חומרת העבירות, את התכנון שקדם למעשים, משך זמן ביצוע העבירות על פני מספר הזדמנויות, והיקף הנזק הכלכלי שנגרם למתלונן שמפעל חייו התמוטט והוא לא התאושש מן האירוע. כל אלה, כך הדגישה ב"כ המדינה, מחייבים ענישה מוחשית כדי למנוע הישנות המעשים שבוצעו בשל בצע כסף וכוונה להשיג כסף קל בדרכים לא חוקיות.

מתחם הענישה לטענת ב"כ המדינה הוא בין 10 ל- 30 חודשי מאסר בפועל. כמו כן, הפנתה ב"כ המדינה לכך שלחובת המערער אבו מוסא - 13 הרשעות קודמות בפלילים, בפרט בעבירות רכוש, לרבות הרשעות בתחום התעבורה. למערער אלטורי אין הרשעות קודמות, אך הוא צבר לחובתו הרשעות רבות בתעבורה. למערער אבו מוך, כך טענה ב"כ המדינה בבית משפט קמא, אין הרשעות קודמות בפלילים אך הוא צבר לחובתו הרשעות בתעבורה ואף ריצה מאסרים בגין הרשעותיו אלה.

עוד ציינה ב"כ המדינה בפני בית משפט קמא, שנסיבות ביצוע העבירות והיקף הנזק מעידים על חומרה יתרה ועל כך שאין למערערים מורא מפני החוק. הם לא נטלו אחריות למעשיהם, ולא הביעו חרטה.

לפיכך עתרה ב"כ המדינה בפני בית משפט קמא להטלת מאסר בפועל במתחם שהוצג לרבות קנס ופיצוי משמעותי למתלונן.

2. סנגורו של אבו מוסא ביקש שלא למצות את הדין עם מרשו. לטעמו, המתחם לו עותרת המדינה מופרז לחומרה. הסנגור הפנה לגזרי דין אחרים בנסיבות דומות בהם הוטלו עונשים קלים בהרבה (באחד מן המקרים אליהם הפנה הסנגור מדובר היה בהסדר לעניין העונש).

לדעת סנגורו של אבו מוסא, המתחם הראוי הוא מאסר מותנה או חודשים ספורים לריצוי בעבודות שירות ועד 8 חודשי מאסר בפועל.

באשר לנזק הנטען, ביקש הסניגור להיצמד לדברי המתלונן בעדותו בשלב ההוכחות **ולא** לטענות בשלב הטיעונים לעונש, דהיינו, שעולמו חרב עליו.

הסנגור הוסיף, שאבו מוסא כבן 50, אב לחמישה ילדים, שתי בנותיו לומדות לימודים אקדמאיים ושלושה קטינים נוספים לומדים בבתי ספר. אבו מוסא היה בעברו נהג משאית, אך רישיונו נשלל ולכן אינו עובד במקצועו, כי אם בעבודות מזדמנות.

ח. סנגוריתו של המערער מס' 2, אלטורי, יליד 1974, ציינה, שהרשעות התעבורה שלו הן ישנות, האחרונה בהן מלפני 10 שנים, והן התיישנו. אלטורי, כך טענה, הוא נהג משאית ואדם קשה יום, אב לשבעה ילדים, הקטנה בהן ילידת 2013, והשאר בגיל בית ספר. רעייתו סובלת מבעיות רפואיות, כולל דכאון כרוני, ונזקקת לטיפולים פסיכיאטריים. מי שדואג לשבעת הילדים הצעירים, הוא אלטורי, הואיל ורעייתו מרבית הזמן אינה מתפקדת. אלטורי עצמו חולה במחלה כרונית, זקוק לטיפולים, והוא סובל מנכות.

למרות זאת הכניס אלטורי לביתו את אחיו, רעייתו ובתם הנכה והוא המסיע את האחיינית המתגוררת בביתו. עריית כפר קאסם מאשרת, שמדובר במשפחה טובה ותומכת.

אלטורי נוטל חלק מרכזי בעול גידול הילדים, הן על ידי תמיכה ברעייתו החולה והן בהחזקת אחייניתו הנכה. עיקר נטל המשפחה נופל על אלטורי.

באשר לשווי הציוד שנגנב טענה הסניגורית, שהמחסן נראה כמאוחסן בגרוטאות ולא ניתן לקבוע את שווי של הנזק, ולדבריה, המחסן נעול כמו במנעול של קיטבג.

עד התביעה (אברהים קבועה) טען בעדותו, שהוא רכש את הסחורה ב- 8,000 ₪, ומכל מקום, לדעת הסניגורית, יש ספק גדול מאוד לגבי השווי.

הסניגורית ביקשה להטיל על אלטורי מאסר לריצוי בעבודות שירות, אם כי, ביצוע עבודות השירות יהיה קשה לו לנוכח מצבו המשפחתי והרפואי.

ט. סנגורו של המערער מס' 3, אבו מוך (יליד 1977) ציין, שהעבירות בוצעו בשנת 2013 ולעניין חלוף הזמן, יש משקל רב.

לטענת הסניגור, נסיבות חייו של אבו מוך מורכבות מאוד, משפחתו מוכרת מזה שנים רבות לשירותי הרווחה, ומצבו הסוציו אקונומי קשה עקב בעיות הבריאות שלו. אבו מוך, כך נטען, עבר פגיעה על ידי אנשי חוק לפני מספר שנים, עבר תהליך שיקום ממושך מאוד ולכן נפלה משפחתו לנטל מבחינה כלכלית על שירותי הרווחה. הואיל ומרעייתו הראשונה לא היו לו ילדים, נישא אבו מוך שנית ב- 2010 ולבני הזוג ארבעה ילדים קטנים. הנטל כולו, כך נטען, נופל על כתפיו, המשפחה מתקיימת מקצבת הנכות שלו, סכום המספיק בקושי לצרכי המשפחה, רובצים עליו חובות כבדים ולכן התדרדר לאלכוהול, ומצבו הבריאותי והנפשי בכי רע. בתו, כך נטען, סובלת מבעיות רפואיות בעיניים.

עוד טען הסניגור, כי לפני מספר שנים עבר אבו מוך הליך גמילה ממושך מאוד. כיום הוא משוקם, נמצא בקשר מתמיד עם גורמי הרווחה, בכל הקשור אליו ואל משפחתו. הסניגור הגיש מסמך של שירותי הרווחה, מסמך של ראש העיר, מסמך רפואי ביחס למצבו של אבו מוך, ופירוט החובות שלו. לדבריו, אבו מוך הוכרז כמוגבל באמצעים והוא על סף פשיטת רגל. עוד ציין הסניגור, שאבו מוך הפקיד את רישיון הנהיגה שלו ולכן אין באפשרותו להתפרנס כיום מנהיגה.

נטען, כי נסיבות חייו של אבו מוך קשות, ולכן התבקשה הפנייתו לשירות המבחן לקבלת תסקיר (בקשה שנדחתה).

הסניגור לא חלק על כך שהעבירות חמורות ואין הצדקה להתנהגותו של אבו מוך, אך יש להביא בחשבון את המצב הכלכלי של משפחתו ואת העול הרובץ עליו. עוד נטען, שיש להביא בחשבון את חלקו של אבו מוך בביצוע העבירות. הרשעתו היא מבחינתו אות קין ותסב לו נזק, הואיל ואין לו הרשעות קודמות בפלילים, ולמעשה החקירה, המעצר וההליך המשפטי, העבירו לו מסר מאוד ברור והרתעה.

שיקול נוסף לקולא יש גם בזמן שחלף מאז ביצוע העבירות. יש בכך, כך נטען, כדי להקהות מעוקצו של עונש המאסר בפועל לו עתרה המדינה.

כמו כן ציין הסניגור, שאבו מוך לא "משך" את ההליך אלא ניהל הליך הוכחות שלא היה הליך סרק, שכן ניהול התיק התמקד בשוויו של הרכוש שנגנב. עוד טען הסניגור, שיש להביא בחשבון את חלקו של אבו מוך בביצוע העבירות, ולטעמו, יש לסטות לקולא ממתחם הענישה משיקולי חסד ולהעדיף במקרה זה את שיקולי החסד, מה גם שהענישה היא לעולם אינדיווידואלית ויש ליתן משקל לנסיבותיו של אבו מוך, ולחרוג ממתחם הענישה שהציגה המדינה.

כמו כן ביקש סניגורו של אבו מוך לשקול ענישה בתחום עבודות שירות, וציין שיש לשים לב לכך שאין לו עבר פלילי וליתן את הדעת לתא-המשפחתי שלו, שכבר היום מרוסק, אין מי שיפרנס את משפחתו, וממילא הנטל מוטל על גורמי הרווחה.

מתחם הענישה, לדעת הסניגור, נע בין מאסר על תנאי לבין מאסר לריצוי בעבודות שירות. לטעמו, הסיכוי שאבו מוך יחזור על אותן עבירות קלוש מאוד, ולא קיים, ומכאן החשיבות בחלופי הזמן, שהרי לא נפתחו לחובתו תיקים חדשים.

1. בגזר הדין מיום 27.9.17 ציין בית משפט קמא, שסכום שווי הגניבה כפי שנטען בכתב האישום (שני מיליון ₪) **לא** הוכח, ולמעשה השווי המדויק לא הוכח מעבר לספק סביר, אך הוסיף כי הנזק שנגרם הוא בסדר גודל של מאות אלפי שקלים לפחות, הגם שהסכום המדויק לא הוכח, וגם המתלונן אישר שהמסמכים אינם יכולים ללמד עליו.

בית משפט קמא הדגיש שהעבירה בוצעה בצוותא, תוך שימוש בכלי רכב ובתכנון מוקדם שכלל מספר ביקורים

במקום. בית משפט קמא סבר, שבשים לב לנסיבות הביצוע - תכנון מוקדם, לוגיסטיקה ופעולה בצוותא של מספר שותפים, נע מתחם הענישה בין 6 חודשים ל-24 חודשי מאסר בפועל. בקביעת העונש הביא בית משפט קמא בחשבון את חלוף הזמן, שרובו רובץ לפתחם של המערערים שבחלקם לא התייצבו לדיונים ובית המשפט נאלץ לדחותם, וחלקו רובץ לפתחו של בית המשפט, נוכח הקושי לתאם מועדי הוכחות שיתאימו ליומנם של ב"כ המדינה ושל הסנגורים.

יא. באשר למערער אבו מוסא, קבע בית משפט קמא שלחובתו עבר מכביד בעבירות רכוש ופריצה והוא אף ריצה מספר מאסרים חלקם לא קצרים.

לגבי המערער מס' 2 (אלטורי) ציין בית משפט קמא, שאין לחובתו הרשעות קודמות (למעט תעבורה) וכך גם ציין לגבי המערער מס' 3, אבו מוך.

עוד ציין בית משפט קמא, שסנגוריהם של אלטורי ואבו מוך, הצביעו על נסיבות חייהם הקשות. מסקנת בית משפט קמא הייתה שבקביעת העונש, יש להבחין בין אבו מוסא לבין אלטורי ואבו מוך. עוד ציין בית משפט קמא, שהמערערים אף לא הביעו חרטה על מעשיהם.

נוכח כל האמור, גזר בית משפט קמא על המערער אבו מוסא 18 חודשי מאסר בפועל ועל המערערים אלטורי ואבו מוך, 12 חודשי מאסר בפועל, ובנוסף הטיל על כל אחד מן המערערים מאסר מותנה בן 6 חודשים ותשלום פיצוי של 50,000 ₪ למתלונן עד 1/1/18.

נציין שעם הגשת הערעורים עוכב ביצוע עונש המאסר בפועל של שלושת המערערים.

יב. הערעורים נסבו הן על הכרעת הדין המרשיעה והן על גזר הדין, אך בישיבת הערעורים הראשונה שהתקיימה ביום 21/12/17, שבמהלכה גם נשמעו דבריו של המתלונן - לגבי המשבר שפקד אותו עקב האירוע, הודיעו הסניגורים, לאחר ששמעו את המלצת ההרכב, כי הם חוזרים בהם מן הערעור על הכרעת הדין, אך מבקשים שבית המשפט שלערעור יפנה את מרשיהם לקבלת תסקירים משירות המבחן.

באותו מעמד ניתן פסק דין המורה על דחיית הערעורים על הכרעת דין וכן ניתנה, אחרי שמיעת דברי המתלונן, החלטה המורה לשירות המבחן לערוך תסקירים בעניינם של שלושת המערערים.

יג. מעיון בתסקיר שירות המבחן לגבי המערער מס' 1, יוסף אבו מוסא, עולה, כי הוא בן 51, בעל השכלה של עשר שנות לימוד, אב לחמישה ילדים בגילאי 11-21 ועובד כיום בתחום הבנייה ובשיפוצים כשכיר, זאת לאחר שלדבריו המשאית שהייתה ברשותו ושימשה אותו לעבודתו בהובלות (כ- 23 שנה), נגנבה.

שירות המבחן ציין, כי אבו מוסא אינו נוטל אחריות לביצוע העבירות ומשכך, אינו חש חרטה, אשמה או בושה והוא אף שולל זיקה פלילית להתנהגותו. עוד צוין, כי לחובתו של אבו מוסא 13 הרשעות קודמות בתחום רכוש ואלימות רחוב בין השנים 1987 ועד 2014 ובעבר ריצה עונש מאסר מאחורי סורג ובריה, וכן ריצה פעמיים מאסר בעבודות שירות.

שירות המבחן זיהה אצל אבו מוסא קווי אישיות אימפולסיביים, נטייה להעדפת "קיצורי דרך" וקושי להפעיל שיקול דעת הולם במצבים עמוסים מבחינה רגשית. לפי התרשמות שירות המבחן יש לאבו מוסא הזדהות עם נורמות וערכים עברייניים ומעורבות בתרבות עבריינית כגורמים נוספים ששימשו רקע למעשיו הפסולים. אבו מוסא השקיע מאמצים בניסיונותיו להציג מצג של חזות תקינה ומתפקדת, והתנהל מתוך דינמיקה של הסתרה וטשטוש באשר לאורחות חייו בעבר ובהווה. הוא מתקשה לתפקד באופן יציב וסתגלני במסגרות, וכן מתקשה להירתע בנקל מסנקציות ענשיות מחמירות שהוטלו עליו בעבר כגון, ריצוי עונשי מאסר, הן בעבודות שירות והן מאחורי סורג ובריה, וכן אינו מכיר באחריות למעשים המיוחסים לו, אף לא המינימלית ביותר, ואינו מכיר בחומרת המעשים, כמו גם בפגיעות ובנזק שנגרם למתלונן. נראה, כי יש לו קווי אישיות מניפולטיביים ונטייה להשליך את האחריות להתנהגותו על גורמים חיצוניים.

שירות המבחן התרשם מנזקקות טיפולית של אבו מוסא, בעיקר נוכח רמת הסיכון להישנות עבירות דומות, ככל שלא תהא התערבות טיפולית אינטנסיבית, ונוכח נטייתו לניהול אורח חיים בלתי מאורגן. יחד עם זאת, שלל אבו מוסא בפני שירות המבחן צורך טיפולי ואף לא נמצא כמתאים לטיפול, בין היתר, נוכח עמדותיו ביחס לעבירות שביצע.

לאחר שקלול כל הנתונים נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית בעניינו של אבו מוסא והוסיף, שאם נוטל עליו תקופת מאסר, הומלץ כי שב"ס יבחן את צרכיו הטיפוליים.

יד. באשר למערער מס' 2, סמי אלטורי, ציין שירות המבחן, כי הוא בן 46, אב לחמישה ילדים בגילאי 5-17, שעבד לאורך השנים כנהג משאית, בוגר תשע שנות לימוד היודע קרוא וכתוב באופן חלקי. לאחר שרכש משאית, החל לעבוד כעצמאי, אך לא הצליח לשמר את העסק, נקלע לחובות כבדים, ואינו מצליח לגייס כספים לתשלום חובותיו. כחודשיים עובר לתסקיר שירות המבחן, חדל מלעבוד. רעייתו סובלת מדיכאון לאחר לידה ומטופלת בהתאם למצבה הנפשי ומתקשה לתפקד בטיפול בילדיה. אחד הבנים, סובל אף הוא מהפרעת התנהגות. לפני כעשר שנים, התגלתה אצל אלטורי מחלה, והוא נמצא במעקב רפואי בהתאם למצבו.

אלטורי שלל בעייתיות בתפקודו וטען, כי לאורך שנים שמר על שם טוב בסביבתו והשקיע מאמצים כדי לפרנס את משפחתו ולטפל בה, אין לחובתו הרשעות קודמות ולא פתוחים נגדו תיקי מב"ד נוספים. אלטורי שלל

מעורבות בעבירה נשוא הדיון, אך תיאר כי נכח בסיטואציה של העברת הציוד והברזל, ונכח בעת שנחתם ההסכם להעברת הברזל, אך שלל כי ידע שמתקיים אירוע פלילי ושמדובר בגניבה.

אלטורי אישר כי הוא מכיר את אבו מוסא שהיה מעסיקו בעבר, אך שלל היכרות עם הנאשמים האחרים. אלטורי מתקשה לקשור את עצמו לאירוע העבירה ולכן כפר בתחילת הדיונים וכן במפגש עם שירות המבחן בביצוע העבירות, והדגיש, שהוא שומר חוק, לא היה מעורב בפלילים בעבר, ואין לו הרשעות קודמות.

ניכר, לדעת שירות המבחן, כי מעורבותו של אלטורי בעבירה הנוכחית גורמת לו עוגמת נפש קשה והוא מתקשה להשלים עם כתב האישום נגדו וכן הביע חשש כבד מכך שיהיה עליו לרצות עונש של מאסר בעיקר עקב הפגיעה הקשה שתיגרם למשפחתו ולילדיו.

שירות המבחן התרשם, שאלטורי שמר על תפקוד תקין לאורך השנים. באשר למעורבותו בעבירה נשוא הדיון, התקשה שירות המבחן להעריך את הנסיבות שהביאו לכך, נוכח הפער הקיים בין תפקודו התקין לפני ואחרי העבירה, לבין חומריתה, וכן נוכח הכחשתו בדבר הידיעה כי מדובר במעשה פלילי.

שירות המבחן עמד על הפער בין תפקודו של אלטורי עד כה, להתנהגותו בעבירות נשוא הדיון, והקושי שלו לעמוד על משמעות השלכות מעשיו, הן בהיבט הפלילי והן בהיבט המשפחתי, כאב לילדים שאמור לשמש עבורם דוגמא אישית.

אלה גורמים מגבירי סיכון במצבו של אלטורי, כך לדעת שירות המבחן.

מאידך גיסא, לגבי גורמי הסיכוי לשיקום, שקל שירות המבחן את תפקודו התקין לאורך שנים, העדר הרשעות קודמות, חלוף חמש שנים מאז ביצוע העבירה כשבתקופה זו לא נפתחו כנגדו תיקים פליליים, והתמודדותו עם מצבור בעיות במצבו המשפחתי והמחלות מהן סובלים רעייתו והוא עצמו, כשאלטורי מגלה כוחות ומסירות לשמירה על שלמות משפחתו והטיפול בילדים.

לדעת שירות המבחן ההליכים המשפטיים ומעצר הבית הממושך, היו מרתיעים מבחינת אלטורי והם מגבירים את הסיכוי לשיקום ומפחיתים את הסיכון להישנות עבירות פליליות.

בסיכום ציין שירות המבחן, שאלטורי נוקט בעמדה קורבנית, הוא ממוקד בהליך המשפטי, והתייחסותו מאופיינת בנטייה להעדר אחריות ביחס לעבירה. הוא אינו זקוק לעזרה בתחום הטיפולי ואין המלצה להעמידו במבחן.

שירות המבחן מעריך, כי שליחתו למאסר מאחורי סורג ובריה תביא לרגסיה משמעותית במצבו ובמצב משפחתו הן מבחינה כלכלית והן מבחינה תפקודית, כשמדובר במי שרעייתו מגלה קשיי תפקוד וילדיו

יפגעו באופן משמעותי מהעדרו.

בנוסף מדובר בעבירות ראשונות ויחידות באדם בגיל 46 (הערה שלנו: גיל 44) שנראה כי הפיק את הלקח, והסיכון להישנות העבירות, כך לדעת שירות המבחן, נמוך.

מכאן ההמלצה לאפשר את ריצוי מאסרו של אלטורי בעבודות שירות, שהינו, לדעת שירות המבחן, עונש מוחשי ומשמעותי שיבהיר לו את חומרת מעשיו.

טו. באשר למערער מס' 3, זוהר אבו מוך, צוין בתסקיר שהוא כבן 50, ולו נכות בשיעור של 49% עקב תאונת עבודה שבה נפגע בפניו ובראשו, אך כיום אינו מוכר כזכאי לקצבת נכות והוא עובד כשכיר בעסק משפחתי, בעל השכלה של שבע שנות לימוד. השינוי במצבו הבריאותי עקב תאונת העבודה גרם להשלכות על תחומים שונים בחייו לרבות תפיסת דימויו העצמי ובמצבו הנפשי, עד כי הדרדר למצב של שתיית אלכוהול. בשנת 2006 הופנה, עקב התאונה, לבית החולים לבריאות הנפש שער מנשה, אך הלך למפגשים בודדים, והפסיק, לדבריו, כי טיפל בעצמו.

בשנים 2014-2015 טופל במסגרת עמותת אפש"ר, ומאז 2016 הוא לפי דבריו, אינו מכור ונקי מאלכוהול. לחובתו של אבו מוך, 3 הרשעות בפלילים בגין נהיגה בזמן פסילה ובגינה נדון ל-10 חודשי מאסר בפועל, וכן נהיגה תחת השפעת אלכוהול בין השנים 2010-2015. כמו כן, כך מציין שירות המבחן, לחובתו רישום תעבורתי בגין 35 הרשעות ברובן עקב אי החזקת רישיון ונהיגה ללא רישיון.

בהתייחס לעבירה נשוא הדיון, אין אבו מוך נוטל אחריות למיחוס לו בכתב האישום. לדבריו, היה נוכח במקום האירוע ושותף, אך הוא שולל את המיחוס לו כעבירת גניבה, והוא מציג עצמו כקורבן של האירוע ושל השותפים. לדבריו, פעל מתוך רצון טוב לבצע עסקה. לטענתו, לא בדק במה מדובר והוא היה צריך רק למכור את הסחורה. בשיחתו עם שירות המבחן, הרחיק עצמו אבו מוך מן החשדות המיוחסים לו, והוא תופס את עצמו כקורבן למעשה שלא הוא עשה, כי אם שותפיו.

שירות המבחן התרשם, שאבו מוך שקוע בתחושת העוול שנעשה לו עקב העבירה, והוא ביטא חרטה על הסתבכותו בעבירה, ומודע לבעייתיות בהאשמה נגדו, אך מצדיק את העובדה שלא בדק את מהות ה"עסקה", בשל נטייתו שלא לבדוק דברים לעומק, ומבלי לחשוב את תוצאות התנהגותו, וכן מתוך מצוקה ולחץ, עקב החובות הרבים שהוא חב. אבו מוך ביטא תובנה שהתנהג ללא חשיבה מותאמת וללא בדיקה.

מוסיף שירות המבחן, שאבו מוך גדל כילד שחווה אירועים טראומטיים, כולל אובדניים. עקב תאונת העבודה הדרדר מצבו הבריאותי והוא התמכר לשימוש באלכוהול, שימוש שנמצא כיום בנסיגה.

אין לאבו מוך מודעות לקשייו והוא פיתח התנהלות חסרת גבולות הבאה לידי ביטוי, בין היתר, בביצוע העבירה.

הוא פועל מתוך הצדקה למעשיו, תוך טשטוש גבולות החוק מבלי לקחת בחשבון את השלכות מעשיו לחומרתם, כפי שהדבר בא לידי ביטוי ביחס לעבירה נשוא הדין, ומבלי לקחת אחריות בוגרת פנימית לבחירותיו ולהתנהגותו, ונוטה למקם את עצמו כקורבן. הוא אדם בעל חולשות המתבטאות בתפקודו באופן שאינו הולם מצבים מורכבים.

התרשמות שירות המבחן הינה שאבו מוך מתנהל באופן בעייתי ומתקשה להציב לעצמו גבולות ולדחות סיפוקים. הפרוגנוזה לשיקום היא בינונית, והסיכון להישנות העבירה, להערכת שירות המבחן, הוא גבוה. אבו מוך ציין בפני שירות המבחן, שהוא חרד מפני עונש המאסר שיפגע בעבודתו הנוכחית כשכיום הוא עובד בעבודה מתאימה למצבו הבריאותי. כמו כן, הוא בעל לשתי משפחות (אשתו הראשונה ואשתו השנייה), מממן אותן כלכלית ואחראי עליהן, בנוסף לחובות הרבים שהוא חב.

כמו כן חושש אבו מוך, נוכח החוויה של מאסרו הקודם, שבמאסר מצבו יתדרדר יותר. התרשמות שירות המבחן היא כי מדובר בהתנהגות רציוניסטית שנדרשת בה גישה הרתעתית משמעותית שתציב בפני אבו מוך גבולות ברורים. במצב הנוכחי, בהעדר נטילת אחריות לעבירה והעדר נזקקות טיפולית למצבו, הפרוגנוזה השיקומית נמוכה ושירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית.

טז. מכאן נעבור לטענות שהועלו בערעורים. נזכיר, שהערעורים הוגשו הן על הכרעת הדין והן על גזר הדין, אך בדיון מיום 21/12/17 חזרו בהם המערערים מן הערעור על הכרעת הדין וניתן פסק דין הדוחה את הערעורים על ההרשעה. לפיכך, נתמקד בטענות שהועלו בערעורים כנגד גזר הדין.

יז. בהתייחס לגזר הדין, טען אבו מוסא בערעורו, כי בית המשפט קמא החמיר עמו יתר על המידה בכך שהטיל עליו את תקופת המאסר המירבית של 24 חודשים, בהתאם למתחם הענישה שנקבעו בגזר הדין (18 חודשים לריצוי בפועל ו-6 חודשים על תנאי).

עוד נטען, כי שגה בית משפט קמא בקבעו בגזר הדין, כי לאבו מוסא עבר מכביד בעבירות רכוש, וכן בכך שהטיל עליו פיצוי כספי בסכום כה גבוה, בהתחשב בכך שאבו מוסא שקוע בחובות כבדים וחייב לנושיו מאות אלפי שקלים.

מכאן העתירה להקל בענישה ולאפשר לאבו מוסא לרצות את המאסר בעבודות שירות ולבטל את חיובו בפיצוי המתלונן.

יח. מטעם אלטורי נטען ביחס לגזר הדין, בין היתר, שהרוח החיה באירועים נשוא כתב האישום הוא אבו מוסא, שאף היה זה שפתח את השערים לכניסת וליציאת המשאיות. סנגורו של אלטורי מלין בערעור על כך, שלמרות שבית משפט קמא קבע ששווי הרכוש שצוין בכתב האישום (שני מיליון ₪), לא הוכח במידה הנדרשת בפלילים, המשיך בית משפט קמא וקבע, כי שווי הרכוש הוא מאות אלפי שקלים, שכן מדובר במכונות שנועדו למכירה, ולא בגרוטאות מתכת. בהמשך, קבע בית משפט קמא, שהנזק שנגרם הוא

בסדר גודל של מאות אלפי שקלים, לפחות, אם כי, הסכום המדויק לא הוכח, וגם המתלונן אישר שהמסמכים אינם יכולים ללמד על השווי.

נטען בערעור, שקביעותיו אלה של בית משפט קמא סותרות לחלוטין - דבר והיפוכו, ויש לכך השפעה על הענישה. דהיינו, מחד גיסא, קובע בית משפט קמא, ששווי הרכוש שנגנב נאמד במאות אלפי שקלים, ומאידך גיסא קובע בית משפט קמא, שהסכום המדויק לא הוכח. אלטורי מפנה לעדותו של עד התביעה אברהים (עמ' 51 לפרוט') כי איכות הברזל שקיבל מן המערערים הייתה ירודה. אברהים הוא בעל מגרש גרוטאות, ועיסוקו היומיומי הוא קנייה ומכירה של ברזל ומתכות וניתן לראותו כמומחה בתחום זה, והרי עונש גניבת רכוש של מאות אלפי שקלים, אינו דומה לעונש של גניבת רכוש בשווי אלפי שקלים, וכן אינו דומה לעונש של גניבת רכוש שלא הוכח.

סנגורו של אלטורי מדגיש שבמשפט פלילי אין מקום להנחות, השערות וספקולציות.

בהעדר הנמקה בדבר שווי הגניבה, לא ניתן לבחון, לדעת אלטורי, כדבעי את מתחם הענישה שהציב בית משפט קמא וכפועל יוצא, אף לא ניתן לבחון את עונשו של אלטורי בתוך המתחם. היה על בית משפט קמא, לנמק כדבעי את קביעתו בגזר הדין ביחס לשווי הגניבה, שהרי נתון זה השפיע על העונש שהוטל על אלטורי, ודי בטיעון זה, כדי להביא להקלה בעונשו.

יט. מציין סנגורו של אלטורי, כי בית משפט קמא התחשב בנתונים הבאים בבואו לגזור את דינם של המערערים:

- (1) חלוף הזמן, תוך ציון העובדה שחלוף הזמן רובץ ברובו לפתחם של המערערים.
- (2) עבר פלילי.
- (3) נסיבות חייהם של המערערים.
- (4) העובדה שהמערערים לא נטלו אחריות למעשיהם.

לעניין חלוף הזמן, טוען סנגורו של אלטורי, שחלוף הזמן אינו רובץ לפתחו של אלטורי שהתייצב לכל הדיונים ולא ברור מדוע ענשו של אלטורי זהה לזה של אבו מוך, שלפי הפרוטוקולים לא התייצב לדיוניו ואת ישיבת ההוכחות מיום 4/12/16 היה צורך לדחות מחמת אי-התייצבותו.

באשר לעבר הפלילי, אין לחובת אלטורי עבר פלילי, מכל סוג וזו הסתבכותו הראשונה בפלילים. מאז העבירה, לפני כ-4.5 שנים, לא נפתחו לחובתו תיקים נוספים. באשר לנסיבות חייו של אלטורי, אין פירוט בגזר דינו של בית

משפט קמא. למעט האמירה "נסיבות חייו הקשות", בית משפט קמא לא בחן לעומק את הטענות בדבר מצבו הרפאי הקשה של אלטורי, נתון שבכוחו להביא להקלה בעונשו.

אלטורי נשוי, אב לשבעה ילדים, תלמידי בית ספר, רעייתו סובלת מבעיות רפואיות קשות: בעיית כליות, דיכאון כרוני המלווה בהתפרצויות זעם, והיא מצויה במעקב פסיכיאטרי ואלטורי הוא שמלווה אותה. בנוסף, לאחייניתו 100% נכות ואלטורי הוא התומך כלכלית במשפחה ומסיע אותה לכל טיפוליה הרפואיים. משפחת אלטורי היא, כך נטען, משפחה מכובדת בכפר קאסם ולכן ניתן מכתב העיריה אודות משפחת אלטורי, ואודותיו, בשים לב להתנהגותו הנורמטיבית. אין בהרשעתו נשוא הדיון, כדי להעיד על אורח חייו.

אלטורי נשא של מחלה זיהומית בכבד, סובל מכאבי גב וחוסר תזוזה בכתף שמאל המגבילים את ניידותו. עונש מאסר בפועל, כך נטען, הוא "גזר דין מוות" עבור משפחתו של אלטורי, הואיל והוא המפרנס היחיד של משפחתו וחרף בעיותיו הרפואיות עמל לילות כימים לפרנסת משפחתו.

נטען בערעור, שבית משפט קמא לא שיקלל את מצבו הרפואי של אלטורי ואת נסיבותיו האישיות משקבע את עונשו בתוך מתחם הענישה שקבע. לפי ההלכה הפסוקה, נסיבותיו האישיות של נאשם יכול וישפיעו על עונשו בתוך המתחם (ע"פ 677/14 דנקנר נ' מדינת ישראל (17/7/14)). נטען, שהיה על בית משפט קמא להביא בחשבון את נסיבותיו האישיות של אלטורי ולהטיל עליו עונש בתחתית מתחם הענישה שקבע, דהיינו, מאסר לריצוי בעבודות שירות, ואף פחות מזה. אין עניינו זהה לזה של אבו מוך, והיה מקום לערוך אבחנה בין השניים.

באשר לאי-לקיחת אחריות וניהול המשפט, נטען בערעור, שבית משפט קמא, בניגוד לפסיקת בית המשפט העליון, החמיר בעונשו של אלטורי משבחר זה, לנהל את המשפט ולקבל את יומו בבית המשפט. אמנם ניתן להקל עם מי שמודה בקיומה של עבירה, אך אין להחמיר עם מי שבוחר לנהל את המשפט.

עוד נטען, כי שגה בית משפט קמא, בהחליטו ביום 6/9/17 שלא להפנות את עניינו של אלטורי לקבלת תסקיר של שירות המבחן.

באשר לשיקול של בית משפט קמא בדבר התמשכות ההליכים, משמדובר בתיק שנפתח בשנת 2014, טוען אלטורי, שהתקיימו בתיק זה 18 ישיבות והוא התייצב לכולן, ולא הוא גרם לסחבת. גם לא היה מקום לדחות את בקשת ההפניה לקבלת תסקיר, בנימוק שאין המדובר בסוג העבירה שבו חיוני לקבל תסקיר. נטען בערעור, ששירות המבחן אינו בוחן עניינו של נאשם לפי סוג העבירה, אלא לפי מצבו הפיזי-מנטלי, משפחתי, וסוציאלי, ונבחנת שאלת האפשרות לשיקום הנאשם. העבירות בהן הורשע אלטורי הן עבירות ברות שיקום. נאשמים בעבירות רכוש מן הסוג בו הורשע אלטורי מופנים לעיתים קרובות לקבלת תסקיר של שירות המבחן כשהתסקיר עוסק בסוגיית השיקום. מכאן העתירה בערעור להפנות את אלטורי לקבלת תסקיר שירות המבחן, ולחלופין, להקל משמעותית בעונשו ולאפשר לו ריצוי המאסר בעבודות שירות.

כ. מטעם אבו מוך נטען בערעוורו, בין היתר, שלא היה מקום לאפשר הגשת חוות דעת של המומחה באשר לשווי הציוד (ת/2) שהרי זו הוגשה באמצעות המתלונן מר שדמי והוא הרי לא ערך אותה, ולא ניתנה אפשרות לחקור את עורך חוות הדעת.

מציין סניגורו של אבו מוך, כי ב"כ המערערים התנגדו להגשת חוות הדעת בדרך זו, אך ניתנה רק החלטה לאקונית הדוחה את ההתנגדות. עוד נטען, שאין דין גניבת ציוד בשווי של שני מיליון ₪ כדין גניבת ציוד גרוטאות פסול ללא ערך.

בכל הנוגע לגזר הדין, עותר אלטורי להקלה מהותית בענישה, שכן בית משפט קמא החמיר עמו באופן קיצוני. כמו כן לא נתן בית משפט קמא משקל מספיק לפרק הזמן שחלף מאז ביצוע העבירה. עוד נטען, שבית משפט קמא לא נתן משקל מספיק לנסיבותיו האישיות של אבו מוך ולמצבו, וכי העונש שהוטל עליו איננו מידתי.

כא. בדיון שהתקיים בפנינו ביום 22/3/18 לא נוכח המערער מס' 1, אבו מוסא, וסניגורו ציין, שהוא שוהה בביתו לאחר ששחרר ביום הדיון לפנות בוקר מבית החולים, ולא יוכל להופיע, למרות שצינו בפני הסניגור שאנו מוכנים להמתין פרק זמן מסוים לבואו של אבו מוסא לבית המשפט.

ב"כ המערער מס' 1 הדגיש, שבעוד שהתאריך המופיע על התסקיר הוא 13/2/18, הרי בגוף התסקיר צויין, שקצינת המבחן עיינה בגיליון הרשעותיו הקודמות המעודכן ליום 8/3/18, וזהו גם התאריך (8/3/18) שבו הוזמן אבו מוסא לשירות המבחן, באמצעות משרדו של הסניגור (עמ' 7 סיפא לפרוט' מיום 22/3/18).

לטענת הסניגור, יש לשלוח התסקיר בחזרה למי שערכה אותו, ולברר האם התסקיר הוכן מראש בטרם הגיע אבו מוסא לראיון, ואם אכן כך, לא יוכל התסקיר לשמש את בית המשפט, הואיל ורובו מתייחס לעברו של אבו מוסא והסתבכויותיו, ולמטרה זו אין צורך בתסקיר.

לטענת הסניגור, התסקיר הוא "טיעון לעונש" במקום הפרקליטות, דבר המעלה ספקות אצל הסניגור באשר לתוכנו, ומכאן בקשתו להורות לשירות המבחן לתקן ולהשלים את התסקיר, כך שיתייחס בעיקר לעבירה נשוא הדיון, שהרי שירות המבחן אמור להביא בפני בית המשפט בעיקר את מצבו של הנאשם ונסיבות חייו.

עוד נטען, ששגה בית משפט קמא משהטיל על אבו מוסא עונש החמור בהרבה מזה של שני המערערים האחרים, וכן בכך שבית המשפט הטיל על אבו מוסא את העונש המקסימאלי לפי מתחם הענישה שקבע.

כב. בהתייחס לטיעוני סניגורו של אבו מוסא, הגישה ב"כ המדינה את הרשעותיו הקודמות של אבו מוסא, הן בפלילים, והן בתעבורה. לעניין התסקיר ציינה ב"כ המדינה, שהתסקיר ממצה וסוקר כנדרש את קורות חייו ועברו הפלילי של אבו מוסא. בהמשך התסקיר יש התייחסות פרטנית לעבירה נשוא הדיון, לרבות

התייחסותו של אבו מוסא לעבירה ושאלת נזקקותו הטיפולית באופן המספק לקורא תמונה מלאה לגביו.

באשר לתאריך 13/2/18, שצויין על התסקיר, העירה ב"כ המדינה, שגם אם התאריך שמופיע על התסקיר אינו התאריך המדויק, הרי תוכנו של התסקיר ממצה ומתייחס לגופו של התיק והערעור, ולכן, אין הצדקה לבקשה להחזרת התסקיר לצורך השלמה, והתמונה שהוצגה לגבי המערער (אבו מוסא) היא מלאה.

כג. על דברים אלה הגיב סנגורו של אבו מוסא וציין, שמרשו הוזמן לשירות המבחן רק ביום 8/3/18 כשהזמנתו נעשתה דרך משרד הסניגור, ולכן לטעמו, תשובת ב"כ המדינה, היא ספקולציה ורק שירות המבחן יוכל לתת תשובה נאותה לעניין התאריך המופיע על התסקיר.

כד. בא כוחו של המערער מס' 2, אלטורי, הדגיש שאין למרשו הרשעות, לא לפני העבירה נשוא הדיון, ולא לאחריה, וזו מעורבותו היחידה.

הסניגור הפנה למסמכים שצורפו להודעת הערעור, ולאסופת מסמכים שהגיש לעיונו, והוסיף שרעייתו של אלטורי סובלת מדיכאון כרוני, יש לה היסטוריה רפואית קשה, ולמעשה אינה מתפקדת.

לפיכך, נאלץ אלטורי לטפל בכוחות עצמו בחמשת ילדיו ולניד את רעייתו לטיפולים ולדאוג לה לתרופות והנטל עליו בלבד, לרבות לאחייניתו שלה 100% נכות והיא סמוכה על שולחנו.

אלטורי עצמו חולה במחלת כבד זיהומית וסובל מהגבלה בניידות וכאבים כרוניים. בנוסף, בנו בן ה-10 זקוק לתרופות באופן יומיומי. טוען הסניגור, ששירות המבחן התרשם ממצבו המשפחתי והרפואי של אלטורי וציין שריצוי עונש מאסר בפועל, יביא לטלטלה והתפרקות המשפחה, הואיל ואלטורי הוא היחיד המחזיק את המשפחה. כמו כן, הוסיף הסניגור שלא הייתה הצדקה לכך שבית משפט קמא דחה את בקשת אלטורי להזמנת תסקיר שירות המבחן, בנימוק לחלופי הזמן, שהרי אלטורי התייצב לכל הדיונים.

כה. לעניין מתחם הענישה, הגיש סניגורו של אלטורי אסופת פסיקה.

באשר לשווי הציוד שנגנב, ציין הסניגור, שהשווי המדויק לא הוכח מעבר לספק סביר. המתלונן עצמו אישר, שהמסמכים שהוגשו אינם יכולים ללמד על שווי הציוד שנגנב. אם השווי לא הוכח כנדרש בפלילים, לא הייתה הצדקה לכך שבית משפט קמא יקבע, שהשווי הוא מאות אלפי שקלים, ולא ברור אפוא, מה שווי של הנזק. לטענת הסניגור, טעות זו בנוגע לשווי השפיעה גם על מתחם הענישה שקבע בית משפט קמא.

עוד טען הסניגור, שגם בהנחה שנישאר באותו מתחם ענישה, כפי שקבע בית משפט קמא, היה מקום לאמץ ביחס לאלטורי את הרף התחתון של המתחם, באופן שיאזן בין ההלימה לבין הנסיבות האישיות של אלטורי. כן נטען, שחלקו של אלטורי בביצוע העבירה היה מינורי, והוא לא היה שותף לתכנון העבירה. הסניגור חזר והדגיש, שהנימוק של בזבוז זמן שיפוטי הוא נימוק שגוי של בית משפט קמא. בית משפט קמא, לא נתן ביטוי לכך שאין

לאלטורי הרשעות לא מלפני העבירה ולא לאחריה, ואף לא נתן ביטוי לנסיבות חייו הקשות. קביעת בית משפט קמא לפיה המערערים לא נטלו אחריות לביצוע העבירות, אין בה כדי לשמש נימוק להחמרה, ולא היה מקום להטיל על אלטורי עונש זהה לזה שהוטל על אבו מוך.

כו. באשר לפיצוי טען סניגורו של אלטורי, שאי-נטילת אחריות לביצוע העבירות על ידי המערערים, אין בה כדי לשמש נימוק להחמרה, ולא היה מקום להטיל על אלטורי עונש זהה לזה שהוטל על אבו מוך.

באשר לפיצוי שבתשלמו חויבו המערערים, ציין הסניגור, שאכן לא שולם דבר על חשבון, אך הפנה לאישור בדבר סגירת עסקו של אלטורי מחמת הקשיים הכלכליים אליהם נקלע עקב ההליך הפלילי, כך שעסקו קרס.

הסניגור טען כנגד שיעורו של הפיצוי, במיוחד נוכח העובדה ששיעורו של הנזק לא הוכח, וכן ביקש להורות על פריסת תשלום הפיצוי לשיעורין.

לעניין התסקיר, טען הסניגור, כי התסקיר מאוזן וביקש שיתאפשר למרשו לרצות עונש מאסר על דרך עבודות שירות.

כז. בא כוחו של המערער מס' 3, אבו מוך, טען, שאיש לא ביקש משירות המבחן המלצה טיפולית והכוונה הייתה לקבל המלצה למסגרת ענישה ולכן התסקיר אינו ממלא את יעדו. כמו כן, חלק הסניגור על האמור בתסקיר לענין רצידיביזם שהרי הרשעותיו הקודמות של אבו מוך היו נהיגה בזמן פסילה ונהיגה תחת השפעת אלכוהול, בעוד שהרשעתו הנוכחית היא בגין גניבה (והסגת גבול). אין בפנינו הישנות של אותה עבירה, ולכן לא היה מקום לקבוע שמדובר ברצידיביזם. תיקו הפלילי האחרון של אבו מוך, היה בשנת 2015, ומאז עבר הליך גמילה של שנתיים, ולעניין זה התייחס התסקיר בקצרה, בעוד שחשוב היה דווקא לבחון מה הוא מצבו של אבו מוך כיום, לאחר שעבר בהצלחה את הגמילה.

אכן, אבו מוך ריצה 10 חודשי מאסר בשנת 2016, אך זאת בעבירת תעבורה ומאז סיים הליך גמילה בהצלחה, וחזר לחיים נורמטיביים ולעבודה בעסק המשפחתי. לטעמו של הסניגור, יש מקום בתסקיר משלים לגבי אבו מוך.

לגבי שאר הטענות ביחס לביצוע העבירה, אי-הוכחת שווי הנזק, וההשלכה שיש לכך על מתחם הענישה, הצטרף בא כוחו של אבו מוך לטענות שהעלה בעניין זה סניגורו של אלטורי.

כח. ב"כ המדינה ביקשה לדחות את הערעורים וטענה שהענישה שהוטלה על המערערים אינה חורגת לחומרה, אינה מצדיקה את התערבות ערכאת הערעור, ואין למצוא בה סטייה המצדיקה את התערבות ערכאת הערעור.

עוד הפנתה אותנו, ב"כ המדינה, לטופס הערכת השמאי ברנפלד, ת/2, שב"כ אלטורי התנגד להגשתו,

והוסיפה, שלא נשאלה בעניין הערכת שווי זו שאלה כלשהי בבית משפט קמא.

ב"כ המדינה הוסיפה, שבת/2 פורטו 23 פריטים נשוא כתב האישום, והוסיפה, שלא נשאלה בעניין זה כל שאלה בחקירות הנגדיות במהלך ניהול התיק בבית משפט קמא, ולאור זאת, ציינה, שאין מקום לסטות מהערכת השווי שקבע בית משפט קמא, דהיינו, מאות אלפי שקלים.

ב"כ המדינה הדגישה את הנזק העצום שספג המתלונן, שהעיד הן בפני בית משפט קמא (בשלב ההוכחות והן בשלב הטיעונים לעונש), ואף בפני בית משפט זה, בישיבה מיום 21/12/17, משתיאר כיצד מפעל חייו נהרס לחלוטין וכן תיאר את הפגיעה הכלכלית והנפשית שספג עקב מעשיהם של המערערים.

ב"כ המדינה הוסיפה, שאין המדובר במעידה רגעית של המערערים, אלא בחמש פעמים בהן הגיעו לשטחו של המתלונן עם משאית והעמיסו בתעוזה באמצע היום את הציוד והעבירוהו למפעל גרוטאות מתכת.

התנהלות זו מעידה על החומרה היתרה שבעבירות הסגת הגבול והגניבה החוזרת (חמש פעמים) שבוצעה בחבורה, ובתכנון מוקדם. מדובר בשווי גבוה של מאות אלפי שקלים, ונוכח הערכת השווי ת/2, ציינה ב"כ המדינה, שאין המדובר בעשרות בודדות של אלפי שקלים.

עוד טענה ב"כ המדינה, שהמערערים בחרו לנהל את ההליך עד תום ולא נטלו אחריות, כעולה גם מן האמור בתסקיר שירות המבחן (לאחר שכבר חזרו בהם מן הערעור על הכרעת הדין). האירועים נשוא כתב האישום, היו ב-2013, כתב האישום הוגש במהלך 2014, ושמיעת ההוכחות התנקזה לשנת 2017. היו דחיות חוזרות ונשנות נוכח התנהלות המערערים, הוצאו צווי הבאה, והיה קושי לתאם מועדים.

למרות חלופי הזמן, לא זו בלבד, שאין נטילת אחריות, אלא שאף לא שולם אף לא שקל אחד על חשבון הפיצוי, הגם שהמועד לתשלומו היה בינואר 2018.

כט. באשר למערער אבו מוסא, הדגישה ב"כ המדינה את 13 ההרשעות הקודמות, רובן בתחום עבירות רכוש, את ריצוי המאסרים בעבר, ואת המאסרים המותנים שהוארכו, ואולם אבו מוסא לא ניצל הזדמנויות חוזרות ונשנות שניתנו לו בעבר. את העבירה נשוא הדין כאן, ביצע, כך נטען, בעודו מבצע עבודת שירות בתיק אחר, ומכאן מידת מסוכנותו.

התסקיר שהוגש בעניינו משקף אי-נטילת אחריות, וסיכון להישנות העבירות. שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית, אדרבא - לפי התסקיר נדרשת ענישה מרתיעה.

ל. לגבי המערער אבו מוך, ציינה ב"כ המדינה, שאף הוא ריצה מאסרים בתיק תעבורה: 10 חודשים ב

2015, ו-6 חודשים ב-2010. התסקיר בעניינו משקף אי-נטילת אחריות ושירות המבחן מצביע על סיכון גבוה להישנות עבירות ומציין בסיכום התסקיר, שנדרשת ענישה הרתעתית.

לא. לגבי המערער אלטורי, ציינה ב"כ המדינה, שאין לחובתו הרשעות פליליות והרשעותיו התעבורתיות אינן ברף הגבוה, אך לטענתה, התסקיר בעניינו איננו חיובי. התסקיר אמנם סוקר את הקשיים הלא מבוטלים שאיתם עליו להתמודד, אך שירות המבחן מציין שיש לגבי אלטורי נקודות סיכון, והנסיבות שעמדו מאחורי ביצוע העבירות, נותרו עמומות ולא זכו להתייחסות הולמת מצדו.

ב"כ המדינה הגישה פסיקה לעיונו והוסיפה, כי הענישה שהוטלה בבית משפט קמא היא הולמת, אין מקום להתערב בה ואין לגזור ענישה המצויה ברף הנמוך ביותר של המתחם שהציב בית משפט קמא ולו מן הטעם, שאין נטילת אחריות ואין ניסיון לתקן את הנזק.

ב"כ המדינה הפנתה לע"פ 2455/15 **חוסאם סראחין ואח' נ' מדינת ישראל** (20/8/15), שם ציין בית המשפט העליון, שאין להטיל ענישה של פחות משנת מאסר בנסיבות של ניסיון לגניבת מתכות משטח אש, הגם ששם היה מדובר באירוע בודד ונסיבות קלות יותר מאשר במקרה שבפנינו. לכן, כך לטענת ב"כ המדינה, ענישה פחותה יותר בעניינו, תפר את היחס ההולם בין חומרת העונש לחומרת המעשים.

לב. באשר לרכיב פיצוי המתלונן, ציינה ב"כ המדינה, שאבו מוך לא ערער על רכיב הפיצוי, אבו מוסא לא צירף את המתלונן באופן פורמאלי כצד לערעור, ובמסגרת בקשתו לדחיית מועד הדיון, הביע נכונות לשלם את הכספים במלואם למתלונן.

נותר למעשה רק ערעורו של אלטורי לעניין הפיצויים, ולדעת ב"כ המדינה, אין מקום להתערב בכך, וזאת הן נוכח החשיבות ההרתעתית והן נוכח המישור האישי של המתלונן, בשים לב לנזק הקשה שנגרם לו. סכום הפיצוי אמור לשקף הן את הנזקים, הן את עגמת הנפש והן את הנזקים הנלווים. בשים לב לבקשת ב"כ אלטורי לפריסת הפיצויים לתשלומים, הייתה ב"כ המדינה מוכנה להשאיר זאת לשיקול דעתנו.

לג. ב"כ אלטורי השיב על טענות ב"כ המדינה וטען, שקיימת סטייה קיצונית במתחם הענישה שקבע בית משפט קמא, ולחלופין, בית משפט קמא, לא פירט מה הוביל אותו לקביעת העונש במסגרת מתחם הענישה שקבע. לטענת הסניגור, רכיב הנזק והנסיבות האישיות, איננו נכון מבחינת קביעת העונש שבמסגרת המתחם.

בהתייחס להערכת השמאי ת/2, ציין ב"כ אלטורי, שמעיון במסמך עולה, שמדובר במאות אלפי שקלים, ויחד עם זאת, בית משפט קמא קבע, שלפי דברי המתלונן עצמו, המסמך ת/2 איננו משקף את הערך של הנזק, ולכן לא ניתן היה לקבוע על פיו את הערך.

לד. לאחר שנתנו דעתנו לתיקו של בית משפט קמא, לרבות לכתב האישום שהוגש כנגד המערערים, להכרעת הדין, לגזר הדין של בית משפט קמא, וכן להודעות הערעור של שלושת המערערים, לתסקירי שירות המבחן לגבי שלושת המערערים, ולגיליונות ההרשעות הקודמות של שלושת המערערים, לטיעוניהם של ב"כ הצדדים בבית משפט זה, בישיבה מיום 21/12/17 ומיום 22/3/18, למסמכים השונים שהוגשו לעיוננו, ולפסיקה הרלוונטית, מסקנתנו היא שיש לדחות את ערעוריהם של המערער מס' 1 (אבו מוסא) ושל המערער מס' 3 (אבו מוך) ולקבל חלקית את ערעורו של המערער מס' 2 (אלטורי).

לה. שלושת המערערים הורשעו אחרי שמיעת מלוא ההוכחות בעבירות של גניבה והסגת גבול פלילית, אותן ביצעו בצוותא חדא, לאחר שבית משפט קמא דחה את גרסתם מכל וכל כבלתי מהימנה. אין המדובר בעבירות שבוצעו עקב מעידה רגעית, שכן עולה מן הראיות, שהושקע תכנון מוקדם בחשיבה ובהכנה. בנוסף, מדובר בעבירות שבוצעו בתעוזה של ממש. המערערים הגיעו למחסן הציוד הכימי של המתלונן בקיבוץ להבות חביבה **בחמישה** תאריכים שונים: 23/6/13, 25/6/13 (**פעמיים**), 26/6/13, 27/6/13 ו- 28/6/13, וגנבו את הציוד מן המחסן לאור יום, תוך הזמנת משאיות שעליהן הועמס הציוד.

כעולה מהכרעת הדין, היו אלה המערערים שסימנו את המכונות, באמצעות ספריי צבע, כגרוטאות פסולות וזאת במחשבה תחילה.

עד כדי כך הגיע התכנון המוקדם, שהמערערים אף הכינו "הסכם" פיקטיבי, שערכו לטענתם ביום 17/6/13 עם פלוני שנטען כי שמו הוא עופר סויסה, לפיו הוא מוכר את גרוטאות הברזל אשר במחסן שלו בלהבות חביבה לשלושת המערערים בסכום של 6,500 ₪, כפסולת מתכת.

בית משפט קמא קבע בהכרעת הדין (וכזכור, הערעור על הכרעת הדין נדחה בהסכמה), שאותו עופר סויסה לא היה ולא נברא, והמערערים הם שערכו את ה"הסכם" הפיקטיבי עם עצמם, בתחכום רב, כטענת הגנה אפשרית למקרה שייתפסו בביצוע העבירות כשאותה חשיבה מתוחכמת גם הביאה לסימון המכונות בספריי צבע כפסולות. בצדק ציין בית משפט קמא בסעיף 17 של הכרעת הדין:

"ברור אפוא שהנאשמים לא היו תמימים כלל ועיקר, אלא זממו לבצע עבירה תוך תכנון הצגתם כרוכשים תמימים היה וייתפסו - ולכן הכינו הסכם פיקטיבי עם מוכר פיקטיבי וריססו את המכונות בספריי צבע כפסולות".

סבורים אנו, שנסיבות אלה של ביצוע העבירות בצוותא חדא, בתעוזה, בתכנון מוקדם, לרבות תכנון לוגיסטי של הזמנת המשאיות להעמסת הציוד, ביצוע העבירות על פני פרק זמן של חמישה ימים והכל בתחכום רב, מוסיפות נופך של חומרה למעשיהם של המערערים, שנעשו מתוך בצע כסף ורצון להרוויח כסף ב"דרך קלה".

לז. טענות רבות הועלו מצד המערערים באשר לקביעת בית משפט קמא שהנזק שנגרם הוא בסדר גודל של מאות אלפי שקלים, לפחות, אם כי, הסכום המדייק לא הוכח וגם המתלון אישר שהמסמכים אינם יכולים ללמד על שיעור הנזק.

מכאן טענת המערערים שנפלה שגגה בפסק הדין, שהרי העדר הוכחת שווי הנזק, צריך היה לפעול, נוכח הספק שנוטר, לטובת המערערים, כמקובל במשפט פלילי.

יצוין, כי במהלך עדות המתלון בפני בית משפט קמא, הוגשה באמצעותו הערכת השמאי ברנפלד (ת/2), שהעריך את שווי הציוד ב 1,165,000 דולר ארה"ב. מר ברנפלד לא זומן למתן עדות.

ב"כ המערער אבו מוסא טען, שההתנגדות להגשת חוות דעת ברנפלד נדחתה בהחלטה לקונית, אך מעיון בפרוט' עולה, שההתנגדות שנדחתה הייתה כנגד הגשת התמונה ת/1, בעוד שלגבי טופס הערכת השמאי, ת/2 לא נרשמה התנגדות (עמ' 22 לפרוט').

יחד עם זאת, כשנשאל המתלון האם היה מעריך את הציוד באופן דומה, השיב שהוא היה מעריך את השווי בסכום גבוה יותר, וכי המחירים בהם נקב השמאי היו זולים יותר (עמ' 22 לפרוט'). בהמשך, בחקירתו הנגדית, כשנשאל המתלון מה ערך הגניבה לדעתו (כשבכתב האישום נכתב שהשווי שני מיליון ₪) השיב: "שווי היום אני לא יודע. זה מה שהשמאי כתב", כשנשאל המתלון לגבי השווי במועד הגניבה השיב: "בערך 2 מיליון". שוב נשאל המתלון, האם אינו יודע במדוייק את שווי הגניבה, לא להיום ולא לאז, ותשובת המתלון הייתה: "זה לפי מה שהשמאי אמר".

כשנשאל המתלון לגבי סכום שווי הציוד המופיע בהערכת השמאי (ת/2) 1,165,000 דולר ארה"ב ענה: "זה לא אני קבעתי את הסכום, אמרתי שזה מה שאני חושב". (עמ' 30 לפרוט').

כמו כן, אישר המתלון שיש הבדל בין מחיר פריט חדש לפריט משומש (עמ' 31 לפרוט'). בהמשך עמ' 31 לפרוט' אמר המתלון כך :

"ש. לא ידעת שמדובר ב- 2 מיליון ₪?"

ת. יש דברים שאני לא עוקב אחריהם. עד עכשיו אני לא מאופס בהיבט הזה.

ש. בהיבט של הסכומים?"

ת. לא בהיבט של הציוד..."

לז. אכן, כפי שבית משפט קמא קבע בגזר הדין, ובצדק, הסכום המדוייק של שווי הציוד שנגנב לא הוכח

והמתלונן אישר שהמסמכים אינם יכולים ללמד עליו, יחד עם זאת, ציין בית משפט קמא, שהנזק שנגרם הוא בסדר גודל של מאות אלפי שקלים (גזר הדין, עמ' 125).

מקובלת עלינו טענת הסינגורים, שלא ניתן לקבוע ששווי הציוד הוכח במידת ההוכחה הנדרשת במשפט פלילי, יחד עם זאת, עולה מן התשתית הראייתית שהנזק שנגרם למתלונן הוא ללא ספק משמעותי.

בעדותו מסר המתלונן, שמדובר בציוד כימי שהוא יקר יותר מציוד מזון, שכן ציוד כימי עשוי ממתכות יותר יקרות, ובהתאם גם רמת המחיר שלו (עמ' 19 לפרוט'). כזכור, בהתאם לכתב האישום והכרעת הדין, שהיא חלוטה, נגנבו על ידי המערערים 23 פריטי ציוד מן המחסן של המתלונן. הכמות שנגנבה מן המחסן הייתה משמעותית, שכן כשנכנס המתלונן למחסן, הופתע ש"יש לו מקום" (עמ' 20 לפרוט'), ורק בהמשך הבין, שהסחורה נגנבה ובחקירתו הנגדית (עמ' 28 לפרוט') הוסיף שמעל 80% מן המלאי שבמחסן נגנב.

עוד מסר המתלונן בעמ' 22 לפרוט': **"חלק מהמכונות אי אפשר להשיג אותם (כך במקור) בארץ אלא רק בחו"ל. אלו דברים מאוד ייחודיים שעשויים ממתכות מאוד מיוחדות. זה העיסוק שלי".** ובעמ' 23 לפרוט': **"אני היחידי בארץ אולי שיש לי מגרש בגודל הזה וידע בתחום זה. אני מוכר לבעלי מפעלים בחו"ל וגם מוכר להם..."**

במסגרת הטיעונים לעונש, הוגשה ע"י המתלונן (שגם הופיע לעדות בעמ' 115 לפרוט') הצהרת נפגע עבירה ובה מסר, שעקב חגיגה נגרם לחברה שבבעלותו נזק כלכלי כבד, המשתקף גם בעלות הנלווית לתפעול החברה, וצורף אישור רואת החשבון של החברה לביסוס טענתו בעניין העלויות הנלוות.

גם בדיון בערעור, הופיע המתלונן בישיבת 21/12/17 ואמר בין היתר:

"הנושא הכספי יעזור לי לסיים את השנה הנוכחית, אבל לאחר מכן, אם לא אוכל להחזיק מעמד כלכלית, איאלץ לסגור את העסק. הדבר שהכי כאב לי, שהם לקחו ממני את החיות שבי, שלא בצדק, זה כתש אותי לגמרי. אין לי מה להוסיף על מה שהשופטים מחליטים, אבל כשזה קורה לך, זה יותר גרוע מעונש" (עמ' 3 לפרוט' בערעור).

תמיכה בכך שהנזק הוא משמעותי, יש גם בדברי העד ירון חגי, חברו של המתלונן ובעל עסק שכן למחסן המשמש את המתלונן, שחיזק את עדות המתלונן בציינו, שהסחורה שנגנבה היא סחורה ייחודית שרק המתלונן מחזיק ברשותו. העד חגי זיהה את הסחורה שהועמסה על המשאיות כסחורה של המתלונן, וכן העיד כיצד מאחסן המתלונן את הסחורה היקרה במחסן שלו, ומוביל אותה פריט, פריט, ולכן האופן בו נערמה הסחורה על המשאיות, אינו מאפיין את התנהלותו של המתלונן, דבר שעורר את חשדו.

לח. עולה מכל האמור שהוכח, כי המערערים גנבו 23 פריטי ציוד מן המחסן של המתלונן, ומדובר בחלק ניכר מן המלאי שהיה, שהרי המתלונן חש "**שהתפנה לו מקום במחסן**". מדובר בסחורה ייחודית של ציוד כימי שעשוי ממתכות יקרות, ולחברה שבבעלות המתלונן נגרם נזק כלכלי כבד.

העובדה שמדובר היה בכמות נכבדה של ציוד נתמכת גם בעובדה שהמערערים הגיעו במהלך חמישה ימים למחסן של המערער (מתוכם בתאריך אחד פעמיים), ודאגו להזמין משאיות לצורך העמסת הציוד.

מסקנתנו מכל האמור היא, שאף אם לא ניתן לקבוע במדויק מה השווי הכספי של הציוד שנגנב, ברי שהנזק שנגרם למתלונן הוא אכן נזק כבד, ולכן העובדה שלא ניתן לנקוב בשווי הכספי המדויק, אין בה, כשלעצמה, כדי להביא להקלה בענישה שהוטלה על המערערים בבית משפט קמא.

לט. מכאן נעבור לדון בעניינו של כל אחד מן המערערים בנפרד.

לגבי המערער מס' 1 (אבו מוסא):

סנגורו, עו"ד סיף ותד, ניסה לשכנענו שיש להחזיר את התסקיר לשירות המבחן על מנת לקבל הבהרה ביחס לכך שהתאריך שנושא התסקיר הוא: 13/2/18, ולטענתו נכתב התסקיר כאילו הוא "**טיעוני המאשימה לעונש**". בגוף התסקיר עצמו צוין, ששירות המבחן עיין ביום 8/3/18 בגיליון ההרשעות הקודמות, ולטענתו של הסניגור, זהו גם התאריך בו הופיע אבו מוסא לראיון במשרדי שירות המבחן.

אין בידינו לקבל את טענתו של הסניגור. הדעת נותנת שנפלה טעות בתאריך המופיע בראש התסקיר. לגופו של עניין, התסקיר הוא מקיף, ממצה, ומתייחס לפי ראשי הפרקים המפורטים בו, לרקע האישי והמשפחתי של אבו מוסא, להיסטוריה העבריינית ולעבירות הנוכחיות, להערכת הסיכון לעבריינות, והסיכוי לשיקום, ולעניין ההמלצות ודרכי שיקום.

התסקיר הוא תסקיר שלילי וממנו עולה, שאבו מוסא אינו נוטל אחריות על המעשים המיוחסים לו, ואינו מכיר בחומרת המעשים ובנזק שגרם למתלונן. שירות המבחן מתרשם מהזדהותו של אבו מוסא עם נורמות וערכים עברייניים ומעורבותו בתת-תרבות עבריינית, כשעונשי מאסר קודמים שהוטלו עליו לא הרתיעוהו וקיים סיכון להישנות עבירות דומות, ככל שלא תהא התערבות טיפולית אינטנסיבית.

שירות המבחן הגיע למסקנה שבנסיבות העניין הוא נמנע מהמלצה טיפולית בעניינו של אבו מוסא.

מ. מעיין בגיליון ההרשעות הקודמות של אבו מוסא עולה, שלחובתו 13 הרשעות קודמות, וזאת בגין

עבירות שבוצעו החל משנת 1987 ועד 2014. מדובר בעבירות של גניבה בידי עובד, היזק ציבורי, שימוש ברכב ללא רשות, קשירת קשר לעוון, ניסיון לקבל דבר במרמה, זיוף, החזקת נכס חשוד כגנוב, גניבה וניסיון לגניבה, תקיפה סתם, הסגת גבול פלילית, ניסיון לפריצה, והחזקת מכשירי פריצה, וכמו כן לחובתן הרשעות בתחום התעבורה.

על אבו מוסא הוטלו בעבר הן עונשי מאסר בפועל והן עונשי מאסר על תנאי, אך הוא לא הפיק את הלקחים ומסתבר שהוא חוזר ומבצע עבירות, כשמרביתן הינן בתחום של עבירות רכוש.

לחובתו של אבו מוסא גם 121 הרשעות תעבורה, ובכלל זה, הוטלו עליו בשנת 2013 שישה חודשי מאסר בפועל בגין נהיגה בזמן פסילה, ובשנת 2014 הוטלו עליו 12 חודשי מאסר בפועל, גם כן בגין נהיגה בזמן פסילה. מעיון ברשימת הכליאות בשב"ס, עולה שאבו מוסא ריצה 60 ימי מאסר מיום 6/8/89 עד 5/10/89 וכן 380 ימי מאסר מיום 25/11/14 עד 24/11/15.

ערים אנו לכך שעונש המאסר בפועל שהוטל על המערער אבו מוסא, הוא לתקופה לא קצרה, אך איננו סבורים שקיימת הצדקה להתערבותנו בגזר דינו של בית משפט קמא, הואיל ולא מצאנו שנפל פגם בגזר הדין שיהא בו כדי להצדיק את התערבותה של ערכאת הערעור.

מא. אכן קיימת פסיקה מקלה יותר, כשם שקיימת פסיקה מחמירה יותר, ואולם לפי תורת הענישה האינדיווידואלית, על בית המשפט לפסוק בכל מקרה ומקרה הבא בפניו, לפי הנסיבות האינדיווידואליות של העבירה שבוצעה ונסיבותיו של מבצע העבירה.

בענייננו, כבר הצבענו לעיל על התעוזה בה בוצעה העבירה, שביצועה התפרס על פני חמישה ימים, כשלצורך הביצוע, הוזמנו משאיות להעמסת הציוד שנגנב. לביצוע העבירה קדם תכנון, ומבצעי העבירה אף ניסו בתחכום להימלט מציפורני העונש, בכך שדאגו להכין מראש "הסכם" פיקטיבי כאילו הם רכשו את הציוד לפי הסכם כדון, וכן דאגו לסמן את המכונות שנגנבו בספריי צבע, על מנת ליצור רושם כאילו מדובר בגרוטאות ברזל שנפסלו, ושהן חסרות ערך. העבירה בוצעה מתוך בצע כסף, ורצון להרוויח כסף ב"דרך קלה".

על כך יש להוסיף את הנזק המשמעותי שנגרם למתלונן, כעולה מפריטי הציוד הרבים שנגנבו, וכעולה מעדותו של המתלונן.

מב. אכן חלף זמן מאז בוצעו העבירות בשנת 2013 ועד שניתן גזר הדין בשנת 2017, כשחלק מן הדחיות נובע מכך שחלק מן המערערים לא התייצבו לדיונים שבית המשפט נאלץ לדחותם, וחלק נובע מן הקושי לתאם מועדי הוכחות שיתאימו ליומניהם של באי כוח הצדדים, ואולם, אין בכל אלה כדי להקהות מחומרת העבירות שבוצעו ומן הנזק המשמעותי שנגרם, ומה גם, שהמערער אבו מוסא, גם כיום, וגם לאחר שחזר בו מן הערעור על ההרשעה, אינו נוטל אחריות למקרה, אינו מביע חרטה, ולמרות שהיה

על המערערים להפקיד את הפיצוי למתלונן במזכירות בית המשפט עד 1/1/18, לא שולם עד היום תשלום **כל שהוא** על חשבון הפיצוי.

על כל האמור לעיל, יש להוסיף את עברו הפלילי המכביד של אבו מוסא, שנראה כי אין מורא החוק עליו.

נתנו דעתנו לטענות שהועלו מטעם המערערים כנגד מתחם הענישה שקבע בית משפט קמא (שישה חודשי מאסר עד 24 חודשי מאסר בפועל), ולא מצאנו כי נפל פגם בקביעת המתחם, ובקביעת עונשו של אבו מוסא במסגרת המתחם, וזאת הן נוכח חומרת העבירה והן נוכח עברו הפלילי המכביד.

מג. נציין, שבעפ"ג [מחוזי מרכז] 14023-04-09 **אזרזר ואח' נ' מדינת ישראל** (7/7/09) נדונו המערערים ל-15 חודשי מאסר בפועל בגין גניבה, הסגת גבול והיזק לרכוש. באותו מקרה, המערערים הורשעו על פי הודאותיהם. אין ספק, שזכותו של נאשם לעמוד על כך שהמדינה תוכיח את טענותיה ואת עובדות כתב האישום באופן מלא ולפי הדין, ועצם ניהול המשפט אינו מצדיק החמרה, יחד עם זאת, הודאה בעובדות כתב האישום באופן החוסך את ניהול המשפט, מצדיקה בדרך כלל, הקלה בעונש. בעניין **אזרזר הנ"ל**, הודו המערערים, הורשעו לפי הודאתם, והוטלה עליהם ענישה של 15 חודשי מאסר בפועל, למרות שמזימתם לא הושלמה, הואיל והם נתפסו בכף סמוך להוצאת הרכוש הגנוב משטח המפעל (בניגוד מוחלט למקרה שבפנינו, שהרי הציוד שנגנב לא נתפס כלל).

למרות הודאת המערערים בעובדות בעניין **אזרזר**, ולמרות נסיבות מקלות שהועלו שם לגבי כל אחד מן המערערים בתסקירי המבחן, במיוחד בכל הקשור להשתתפותם בתהליכי שיקום, וכן למרות מצבו הרפואי של בנו של המערער אזרזר, הוטלו עליהם 15 חודשי מאסר בפועל, בשעה שבענייננו, וכפי שכבר ציינו, תסקיר שירות המבחן בענייניו של אבו מוסא - שלילי.

מד. באשר לגובה הפיצוי (תשלום של 50,000 ₪ על ידי כל אחד מן המערערים), לא מצאנו כל עילה להתערב בגובה הסכום. נזכיר, שבמסגרת הפיצוי רשאי בית המשפט להביא בחשבון לא רק את הנזק הכספי, אלא גם לתת ביטוי לעגמת הנפש שנגרמת לקורבן העבירה.

נציין, כי בפסיקת פיצוי לפי סעיף 77 של חוק העונשין לא נדרשת הוכחה של שיעור הנזק, כפי שנדרש הדבר בהליך אזרחי. כן ראוי לציין, שסכום הפיצוי אינו קשור ליכולת הכלכלית של הנאשם החייב בתשלומו, ואי-יכולתו של הנאשם אינה משמשת אמת מידה בקביעת גובה הפיצוי (ע"פ 5761/05 **מג'דלאוי נ' מדינת ישראל** (24.7.06)).

נוסיף, שאבו מוסא לא צירף את המתלונן כצד לערעור, ולכן למעשה לא היה מקום להעלאת טענותיו כנגד גובה הפיצוי. יתר על כן, בבקשתו של אבו מוסא מיום 19/3/18, לדחיית מועד הדיון, צוין מפורשות בסעיף 4, שאבו מוסא "**גמר אומר**" לפצות את המתלונן, וכן הוסיף שמן הכספים שיקבל בעבודה יתאפשר לו, קרוב לוודאי, לפצות את המתלונן על חלק לא קטן מנזקיו. בסעיף 5 של הבקשה לדחיית מועד דיון נכתב, שאבו

מוסא **מתחייב** לפצות את המתלונן על חלק נכבד מנזקיו, לאחר שיקבל כספים מעבודתו.

משכך, נראה שאבו מוסא אינו חולק על סכום הפיצוי שהוא חויב בו.

מה. נוכח כל האמור לעיל, אנו דוחים את ערעורו של אבו מוסא על גזר הדין, בע"פ 11251-11-17, פרט לכך שאנו מורים שמתקופת מאסרו של אבו מוסא (18 חודשים) ינוכו חמשת הימים בהם היה במעצר.

כמו כן, בשים לב לכך שב"כ המדינה הותירה לשיקול דעתנו את פריסת התשלומים של הפיצוי למתלונן שעל המערער מס' 2 (אלטורי) לשאת בו (עיינו בעמ' 14 לפרוט' מיום 22.3.18), אנו מורים, שהמערער אבו מוסא יפקיד את הפיצוי בקופת בית משפט השלום בחדרה בחמישה תשלומים חודשיים שווים ורצופים של ₪ 10,000 כל אחד **החל מיום 15.5.2018**, וכך הלאה ב-15 לכל חודש, עד לסילוק המלא והסופי. אם תשלום כלשהו לא יופקד במלואו, או במועדו, יעמוד מלוא תשלום הפיצוי (או כל יתרה בלתי משולמת) לפירעון מלא ומיידי.

מו. המערער מס' 2, סמי אלטורי, בע"פ 63105-10-17, באמצעות סניגורו עו"ד יניב שגב, מצביע על מצבו הבריאותי וכן על מצב בריאותה של רעייתו והדיכאון ממנו היא סובלת ובעטיים מתקשה היא לתפקד ולטפל במשפחתה כך שהנטל נופל, כך נטען, על כתפיו של אלטורי, שהוא גם המפרנס היחיד וכן תומך באחייניתו שלה 100% נכות. עוד מצביע אלטורי על מכתב עיריית כפר קאסם בדבר היותו מכובד בכפר קאסם, ועל כך שמשפחתו מכובדת ומקיימת יחסים נורמטיביים עם כלל התושבים.

אין לחובת אלטורי הרשעות קודמות בפלילים ואף לא מאז האירוע עד היום. גיליון הרשעות התעבורה שלו כולל אמנם 57 הרשעות בתקופה משנת 1996 עד 2007, אך אין הן ברף הגבוה. עוד מצביע אלטורי על תסקיר שירות המבחן הממליץ על קיצור עונש המאסר כך שיוכל לרצותו על דרך עבודות שירות מחשש ששליחתו למאסר מאחורי סורג ובריח עלולה להביא לרגרסיה במצבו ובמצב משפחתו הן מבחינה כלכלית והן מבחינה תפקודית מחשש שילדיו ייפגעו משמעותית בהעדרו.

שירות המבחן מעריך כי ההליכים המשפטיים ומעצר הבית הממושך היו מרתיעים מבחינת אלטורי, וכל אלה גורמים המגבירים סיכוי לשיקום ומפחיתים את הסיכון להישנות עבירות פליליות.

מ"ז. יחד עם זאת, לא נעלם מעינינו כי בתסקיר של אלטורי נכתב, בין היתר, כך:

"ההערכה היא כי סמי נוקט בעמדה קורבנית, ממוקד בהליך המשפטי והתייחסותו מאופיינת בנטיה להעדר לקיחת אחריות על העבירה".

עוד נכתב בתסקיר כך:

"שקלנו חומרת המיחוס לו, שלילת מעורבות בעבירה והתייחסותו הבעייתית לנסיבות ביצוע העבירות הנוכחיות, ניכר הפער בין תפקודו עד כה להתנהגותו בעבירות והקושי שלו לעמוד על משמעות השלכות מעשיו הן בהיבט הפלילי והן בהיבט המשפחתי ובהיותו אב לילדים אשר אמור להוות עבורם דוגמא אישית, כל אלה גורמים המגבירים סיכון במצבו". (ההדגשה שלנו)

לא עולה מן התסקיר שאלטורי עבר עד כה תהליך שיקומי. התסקיר מצביע מחד גיסא, על כך שקיימים גורמים המגבירים את הסיכוי לשיקום ומפחיתים את הסיכון להישנות עבירות, אך מאידך גיסא, גם על גורמים המגבירים סיכון במצבו.

יצוין, כי למרות שאלטורי, כמו גם שני המערערים האחרים, חזרו בהם מן הערעור על הרשעתם, נכתב בתסקיר (שנערך לאחר חזרתם מן הערעור על ההרשעה), כי אלטורי מכחיש את ידיעתו על כך שמדובר במעשה פלילי, שולל כי ידע שמתקיים אירוע פלילי ושמדובר בגניבה, ולכן לא ראה את התנהגותו כבעייתית, והוא מתקשה לקשור את עצמו לאירוע העבירה.

מח. **אין** בידינו לקבל את המלצת שירות המבחן בדבר העמדת תקופת מאסרו של אלטורי על פרק זמן שיאפשר את ריצוי עונש המאסר בעבודות שירות, וזאת גם בהביאנו בחשבון את בעיות הבריאות והבעיות המשפחתיות של אלטורי ורעייתו, כמו גם את כל המפורט בתסקיר שירות המבחן.

עמדנו כבר על חומרת העבירה שביצעו שלושת המערערים בצוותא חדא, לפי תכנון מוקדם, תעוזה ותחכום. מעשי העבירה בוצעו על פני חמישה ימים שבהם הזמנו משאיות להעמסת הצידוד הגנוב אשר לא נתפס, ולמתלונן נגרם נזק משמעותי גם אם שוויו המדויק לא הוכח.

המערערים אף דאגו להכין מראש הסכם רכישה פיקטיבי על מנת שיוכלו לטעון, אם ייתפסו, כי רכשו את הצידוד כדין, וכן סימנו את המכונות בספריי צבע על מנת ליצור רושם כאילו מדובר בגרוטאות ברזל שנפסלו.

אמנם על בית המשפט ליתן את המשקל הראוי להמלצות שירות המבחן, אך אין בית המשפט מחויב לאמץ המלצות אלה. המלצת שירות המבחן היא שיקול אחד מבין מכלול השיקולים העומד בפני בית המשפט ואין הוא מחויב לאמצה (רע"פ 8399/15 קדוש נ' מדינת ישראל (19.5.16)), וכן עיינו ב-רע"פ 9460/16 גרנבי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (12.3.17):

"בית המשפט אינו מחויב לאמץ את המלצות שירות המבחן, הגם שיש ליתן להן את המשקל הראוי. ראייתו של בית המשפט הינה רחבה יותר, ועליו לשקול מכלול של נסיבות ושיקולים כגון: חומרת העבירה ונפיצותה בציבור; הצורך בהגנה על שלום הציבור ובטחונו; הרתעת העברייני הקונקרטי ועבריינים בכוח; וכיוצ"ב. שיקולים אלה אינם נמנים על מערכת השיקולים המנחים את קצין המבחן, והם נלקחים בחשבון, ככלל, על ידי בית המשפט בלבד, אשר אמור לשים לנגד עיניו גם את המלצותיו של קצין המבחן"(ראו גם רע"פ 226/17 מסיקה נ' מדינת

ישראל (6.3.2017); רע"פ 4719/13 צוקרן נ' מדינת ישראל (20.8.2013); בש"פ 7999/12 ג'רבי נ' מדינת ישראל (2.12.2012)) (ההדגשה שלנו).

מט. נוסף, כי לא נעלם מעינינו חלופי הזמן מאז ביצוע העבירה (2013) ועד מתן גזר הדין (27.9.17). בית משפט קמא עמד על כך והעיר, שרוב רובו של חלופי הזמן רובץ לפתחם של המערערים שחלקם לא התייצבו לדיונים שבית המשפט נאלץ לדחותם, וחלקו רובץ לפתחו של בית המשפט - הקושי לתאם מועדי הוכחות שיתאימו ליומנם של התובעת ושלושת הסנגורים.

סנגורו של אלטורי הדגיש בטיעונו, כי מרשו לא חטא באי-התייצבות לדיונים, וצירף טבלה מפורטת המצביעה על כך שאלטורי התייצב לכל הדיונים.

נציין, שכתב האישום הוגש ביום 14.12.14, היו דחיות בגין אי-התייצבות של חלק מהמערערים, והן בגין הצורך למנות סנגורים מן הסנגוריה הציבורית, וכן התקיים דיון בעתירה לגילוי ראיה חסויה, כך ששמיעת ההוכחות החלה ביום 15.2.17. כאמור, נתנו דעתנו גם לחלופי הזמן, אך יש להביא בחשבון שכאשר יש צורך בשמיעת ראיות, לא כל שכן כאשר מדובר בתיק שבו יותר מנאשם אחד, עלולה שמיעת התיק להתארך. גם אם יש מקום להתחשב בחלופי הזמן במסגרת כלל השיקולים, הרי אין בכך כדי להקחות מחומרת העבירות שבוצעו.

נוסף, שאלטורי אינו מביע חרטה על מעשיו. כמו כן, גזר הדין שבמסגרתו חויב אלטורי בתשלום פיצוי של 50,000 ₪ למתלונן ניתן ביום 27.9.17, וניתנה למערערים אפשרות לשלם את הפיצוי עד 1.1.18. בפועל לא שולם הפיצוי, ואף לא נעשה ניסיון מצד אלטורי לשלם ולו חלק של הפיצוי.

ג. סנגורו של אלטורי הגיש בפנינו אסופה נרחבת של פסיקה במטרה לשכנענו שגזר הדין שניתן לחובת המערערים סוטה לחומרה במידה המצדיקה את התערבותה של ערכאת הערעור, ואילו ב"כ המדינה הפנתה לפסיקה ממנה עולה שגזר הדין הוא בגבולות הענישה המקובלת לעבירות מסוג זה.

מטבע הדברים, ניתן למצוא הן פסיקה מקלה והן פסיקה מחמירה. כידוע, בתי המשפט פוסקים בהתאם לתורת הענישה האינדיווידואלית. משמע, בכל מקרה ומקרה על בית המשפט להתחשב הן בנסיבות של ביצוע העבירה והן בנסיבות של מבצע העבירה. לנסיבות אלה יש מטבע הדברים השלכה לגבי גזר הדין שניתן בכל אחד מן המקרים הקונקרטיים.

נתייחס לשלוש דוגמאות מתוך אספות הפסיקה אליה הפנה סניגורו של אלטורי:

סנגורו של אלטורי הפנה לעפ"ג (מחוזי חיפה) 55623-02-15 **עלי נ' מדינת ישראל** (30.4.15). אלא שבאותו מקרה נתפס הרכוש הגנוב שהיה מונח ברכב (שהוערך ב- 87,440 ₪), ואילו בענייננו, נגרם למתלונן נזק משמעותי והרכוש הגנוב לא נתפס כלל, ולכן אין מקום להשוואה ביחס למקרה שבפנינו. נוסף, כי בעניין **עלי**

הנ"ל למרות שהרכוש נתפס חויב המערער בתשלום פיצוי למתלוננת בסכום של 30,000 ₪ בשים לב לשעות העבודה שהיה על המתלוננת להשקיע בפריקת הציוד שהוחזר, איתורו מחדש, מיון וספירה.

ברע"פ 4973/12 **אמויאל נ' מדינת ישראל** (1.7.12), שגם אליו הפנה סנגורו של אלטורי, גנב המבקש מדלפק פקידת הבנק סכום של 19,100 ₪, אך באותו מקרה החזיר המבקש למעלה ממחצית הגניבה גם אם לא את כולה. כך שגם מקרה זה שונה מן המקרה שבפנינו.

ברע"פ 9043/14 **ברששת נ' מדינת ישראל** (18.1.5), היה המבקש צעיר כבן 21, ונטל אחריות למעשיו, כך שגם מבחינה זו שונה המקרה של **ברששת** מן המקרה שבפנינו.

הוא שאמרנו, יש להביא בחשבון בכל מקרה הן את נסיבות העבירה והן את נסיבותיו של מבצע העבירה, כך שיש פסיקה מקלה ויש פסיקה מחמירה לפי נסיבותיו הקונקרטיות של כל מקרה ומקרה.

כך, למשל, הפנתה ב"כ המדינה לע"פ 2455/15 **חוסאם סראחין ואח' נ' מדינת ישראל** (20.8.15). באותו מקרה הוטלו על המערערים 12 חודשי מאסר בפועל בגין **ניסיון** לגניבת מתכות משלדות כלי רכב משוריינים שהוחנו בשטח אש צה"לי (ועוד עבירות נלוות). כאמור, המדובר היה בניסיון לגניבה שכן המערערים נעצרו על ידי מתנדבים של משטרת ישראל. עוד יצוין, כי בניגוד למקרה שבפנינו הורשעו המערערים בעניין **סראחין** על סמך הודאותיהם במסגרת הסדר טיעון.

בית המשפט העליון ציין בעניין **סראחין** בפסקה 11:

"סבורני, כי כל הקלה נוספת בעונשם של המערערים אף אם היא מבטאת את עקרון האחידות בענישה בצורה מדוקדקת יותר, אינה עולה בקנה אחד עם חומרת מעשיהם. הטלת עונש של פחות משנת מאסר על המערערים תפר את היחס ההולם בין חומרת העונש לבין חומרת המעשים ומידת האשם של המערערים, ונראה כי אינה מייצגת את האיזון הראוי בין עקרון ההלימה לבין עקרון אחידות הענישה"

נא. לאחר שהצבנו לנגד עינינו את טענותיהם של באי כוח שני הצדדים, ובכלל זה גם את חומרת העבירות ואת הנזק המשמעותי שנגרם למתלונן, את התכנון המוקדם של ביצוע העבירות, התעוזה והתחכום מחד גיסא, ומאידך גיסא, את העדר ההרשעות הקודמות בפלילים, את הנסיבות האישיות והמשפחתיות של אלטורי ורעייתו, ואת כל האמור והמפורט בתסקיר שירות המבחן, סבורים אנו שיש מקום להקלה מסוימת באורך תקופת המאסר בפועל של אלטורי.

לפיכך, אנו מתערבים בגזר דינו של בית משפט קמא במובן זה שאנו מורים שתקופת המאסר בפועל שירצה

אלטורי תעמוד על תשעה חודשים (חלף התקופה שקבע בית משפט קמא בגזר דינו), בניכוי ארבעת הימים בהם שהה במעצר.

נב. לא ראינו מקום להתערב בסכום הפיצוי (₪ 50,000) שבו חויב כל אחד משלושת המערערים ונציין, כי בפסיקת פיצוי לפי סעיף 77 של חוק העונשין לא נדרשת הוכחה של שיעור הנזק, כפי שנדרש הדבר בהליך אזרחי, וכן ראוי לציין, שסכום הפיצוי אינו קשור ליכולת הכלכלית של הנאשם החייב בתשלומו, ואי-יכולתו של הנאשם אינה משמשת אמת מידה בקביעת גובה הפיצוי (ע"פ 5761/05 מג'דלאוי נ' **מדינת ישראל** (24.7.06)).

עוד נעיר, שבמסגרת הפיצוי רשאי בית המשפט להביא בחשבון לא רק את הנזק הכספי, אלא גם לתת ביטוי לעוגמת הנפש הנגרמת לקרבן העבירה.

יחד עם זאת, ומשב"כ המדינה הותירה לשיקול דעתנו את פריסת התשלומים של הפיצוי שעל אלטורי לשאת בו (עמ' 14 לפרוט' מיום 22.3.18) אנו מורים שהמערער סמי אלטורי יפקיד את הפיצוי בקופת בית משפט השלום בחדרה בחמישה תשלומים חודשיים שווים ורצופים של 10,000 ₪ כל אחד, **החל מיום 15.5.18**, וכך הלאה ב-15 לכל חודש עד לסילוק המלא והסופי. אם תשלום כלשהו לא יופקד במלואו או במועדו, יעמוד מלוא תשלום הפיצוי (או כל יתרה בלתי משולמת) לפירעון מלא ומייד.

נג. המערער מס' 3 זוהר אבו מוך בע"פ 25025-11-17, יליד 1977, טוען בנימוקי ערעורו, שבית משפט קמא החמיר עמו באופן קיצוני, לא נתן משקל מספיק לפרק הזמן שחלף מאז ביצוע העבירה ועד שניתן גזר הדין, לא נתן משקל מספיק לנסיבות האישיות שלו ולמצבו, וכן נטען, שלא הוכח ערך הגניבה, ולא הוכח כי מדובר בציוד השווה מיליונים.

נד. אין בידינו לקבל את טענותיו של אבו מוך. אמנם אין לחובתו הרשעות קודמות בפלילים, ואולם מעיון בגיליון ההרשעות הקודמות בתעבורה עולה כי לחובתו 35 הרשעות, כשבניגוד לאלטורי מסתבר, שפעמיים הוטלו על אבו מוך עונשי מאסר לריצוי בפועל. הפעם הראשונה הייתה ביום 16.12.2010 בגין עבירה מיום 30.11.07 (נהיגה ללא רישיון נהיגה - מעולם לא הוציא רישיון), כשהוטלו עליו שישה חודשי מאסר בפועל. הפעם הנוספת הייתה ביום 15.6.15 כשהוטלו עליו עשרה חודשי מאסר בפועל בגין עבירה מיום 4.5.15 (נהיגה בזמן פסילת רישיון נהיגה).

יצוין, כי בנוסף הורשע אבו מוך גם בנהיגה תחת השפעת סמים/אלכוהול ביום 10.12.13 בגין עבירה משנת 2012, וכן הורשע ביום 17.5.15, בין היתר, גם בגין נהיגה בהיותו שיכור וסירוב להיבדק בדיקת נשיפה, עבירה מיום 10.8.11.

נה. גם מעיון בתסקיר שירות המבחן בעניינו של אבו מוך עולה, כי אינו נוטל אחריות למיחוס לו בכתב האישום. הוא מאשר כי נכח במקום האירוע, אך הוא שולל את המיחוס לו כעבירת גניבה ומציג עצמו

כקרבת של האירוע. אבו מוך אמנם ביטא חרטה על הסתבכותו בעבירה, אך נותן הצדקה לכך שבזמן ביצוע העבירה לא בדק לעומק את הנדרש ולא חשב על תוצאות התנהגותו בגין לחץ החובות הרבים שרובצים עליו. שירות המבחן התרשם, שאין לאבו מוך מודעות עצמית לקשייו, והוא פיתח התנהגות חסרת גבולות הביאה לידי ביטוי, בין היתר, בביצוע העבירה, והוא אף פועל מתוך הצדקה למעשיו תוך טשטוש גבולות החוק ומבלי לקחת אחריות פנימית בוגרת לבחירותיו, ונטייתו היא להתמקם כקרבת.

שירות המבחן התרשם מאדם המתנהל באופן בעייתי, המתקשה להציג לעצמו גבולות ולדחות סיפוקים. הפרוגנוזה לשיקום - בינונית, והסיכון להישנות עבריינות - גבוה. שירות המבחן סבור, כי מדובר בהתנהגות רצידיביסטית שבה נדרשת גישה הרתעתית משמעותית שתציב בפני אבו מוך גבולות ברורים. הפרוגנוזה השיקומית נמוכה ושירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית.

נו. סנגורו של אבו מוך, עו"ד אביתר גולני, ציין, כי העבירה שבגינה הוטל על אבו מוך עונש מאסר בפועל (נהיגה בזמן פסילה) בוצעה בשנת 2015, ואת עונש המאסר (10 חודשים) ריצה בשנת 2016, ומאז עבר את הגמילה מאלכוהול בהצלחה. לטעמו, אין לכך התייחסות אופרטיבית בתסקיר הגם שלטענתו עבר אבו מוך תהליך של חזרה לחברה נורמטיבית ולעבודה בעסק המשפחתי.

נד. נתנו דעתנו לכל האמור בתסקיר שירות המבחן ולטענותיהם של באי כוח שני הצדדים, אך לא שוכנענו כי נפלה בגזר דינו של אבו מוך טעות שיש בה כדי להצדיק את התערבותה של ערכאת הערעור.

העקרון המנחה בענישה לפי סעיף 40ב' של חוק העונשין הוא עקרון ההלימה: "קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו".

אנו סבורים, כי לא נפלה כל שגגה במתחם הענישה שהציב לעצמו בית משפט קמא (שישה חודשים עד 24 חודשי מאסר בפועל) כשם שלא נפלה שגגה בעונש הקונקרטי שהטיל בית משפט קמא על אבו מוך, וזאת בשים לב לחומרת העבירות שבוצעו, לרבות הנסיבות בהן בוצעו העבירות (ביצוע בצוותא, תכנון מוקדם, תעוזה ותחכום, כפי שכבר פירטנו לעיל) ובשים לב לנזק המשמעותי שנגרם למתלונן. תסקיר שירות המבחן מבהיר אף הוא, כי יש צורך בגישה הרתעתית משמעותית שתציב בפני אבו מוך גבולות ברורים.

לפיכך, אנו מורים על דחיית ערעורו של אבו מוך, פרט לכך שמתקופת מאסרו יש לנכות יומיים בהם היה במעצר.

נח. באשר לסכום הפיצוי - אין בידינו אלא לחזור על מה שכבר ציינו לעיל בנוגע לאבו מוסא ואלטורי, ומה גם שאבו מוך לא צירף את המתלונן כמשיב בערעורו, ואף לא טען בערעורו כנגד גובה הפיצוי שהוטל עליו לשלם למתלונן.

יחד עם זאת, ובהתחשב בכך שאנו מאפשרים לשני המערערים האחרים לשלם את הפיצוי בתשלומים לשיעורין, משב"כ המדינה הותירה לשיקול דעתנו את פריסת התשלומים של הפיצוי שעל אלטורי לשאת בו (עמ' 14 לפרוט' מיום 22.3.18) אנו מאפשרים גם למערער אבו מוך להפקיד את הפיצוי בקופת בית משפט השלום בחדרה בחמישה תשלומים חודשיים שווים ורצופים של 10,000 ₪ כל אחד, **החל מיום 15.5.18**, וכך הלאה ב-15 לכל חודש עד לסילוק המלא והסופי. אם תשלום כלשהו לא יופקד במלואו או במועדו, יעמוד מלוא תשלום הפיצוי (או כל יתרה בלתי משולמת) לפירעון מלא ומידי.

נט. **סיכום התוצאות:**

1. אנו דוחים את ערעורו של המערער מס' 1 (יוסף אבו מוסא), בע"פ 11251-11-17, פרט לכך שאנו מורים שמתקופת מאסרו ינוכו חמשת הימים בהם היה במעצר.

2. אנו מקבלים חלקית את ערעורו של המערער מס' 2 (סמי אלטורי) בע"פ 63105-10-17 במובן זה שתקופת מאסרו תעמוד על תשעה חודשי מאסר בפועל, בניכוי ארבעת הימים בהם היה במעצר.

כל שאר חלקי גזר דינו - עומדים בעינם ללא שינוי.

3. אנו דוחים את ערעורו של המערער מס' 3 (זוהר אבו מוך) בע"פ 25025-11-17, פרט לכך שמתקופת מאסרו ינוכו היומיים שבהם היה במעצר.

4. סכום הפיצוי שעל כל אחד ואחד משלושת המערערים לשלם למתלונן (50,000 ₪) יעמוד בעינו, אך אנו מאפשרים לכל אחד משלושת המערערים להפקיד את הפיצוי בקופת בית משפט השלום בחדרה בחמישה תשלומים חודשיים שווים ורצופים של 10,000 ₪ כל אחד **החל מיום 15.5.18**, וכך הלאה ב-15 לכל חודש, עד לסילוק המלא והסופי.

אם תשלום כלשהו לא יופקד במלואו, או במועדו, יעמוד מלוא תשלום הפיצוי (או כל יתרה בלתי משולמת) לפירעון מלא ומידי.

5. על כל אחד משלושת המערערים להתייב לריצוי מאסרו בבית המעצר קישון ביום ראשון **13.5.18** עד השעה 10:00 בבוקר, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

על כל אחד משלושת המערערים לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף

אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336.

על מזכירות בית המשפט להמציא את העתק פסק דינונו אל:

1. שירות בתי הסוהר.
2. מזכירות פלילית, בית משפט השלום בחדרה.

על ב"כ המדינה להמציא את העתק פסק דינונו למתלונן מר יצחק שדמי.

ניתן היום, כ"ז ניסן תשע"ח, 12 אפריל 2018, במעמד הנוכחים.

ש' שטמר, שופטת
עמיתה

א' אלון, שופטת

י' גריל, שופט בכיר
[אב"ד]